

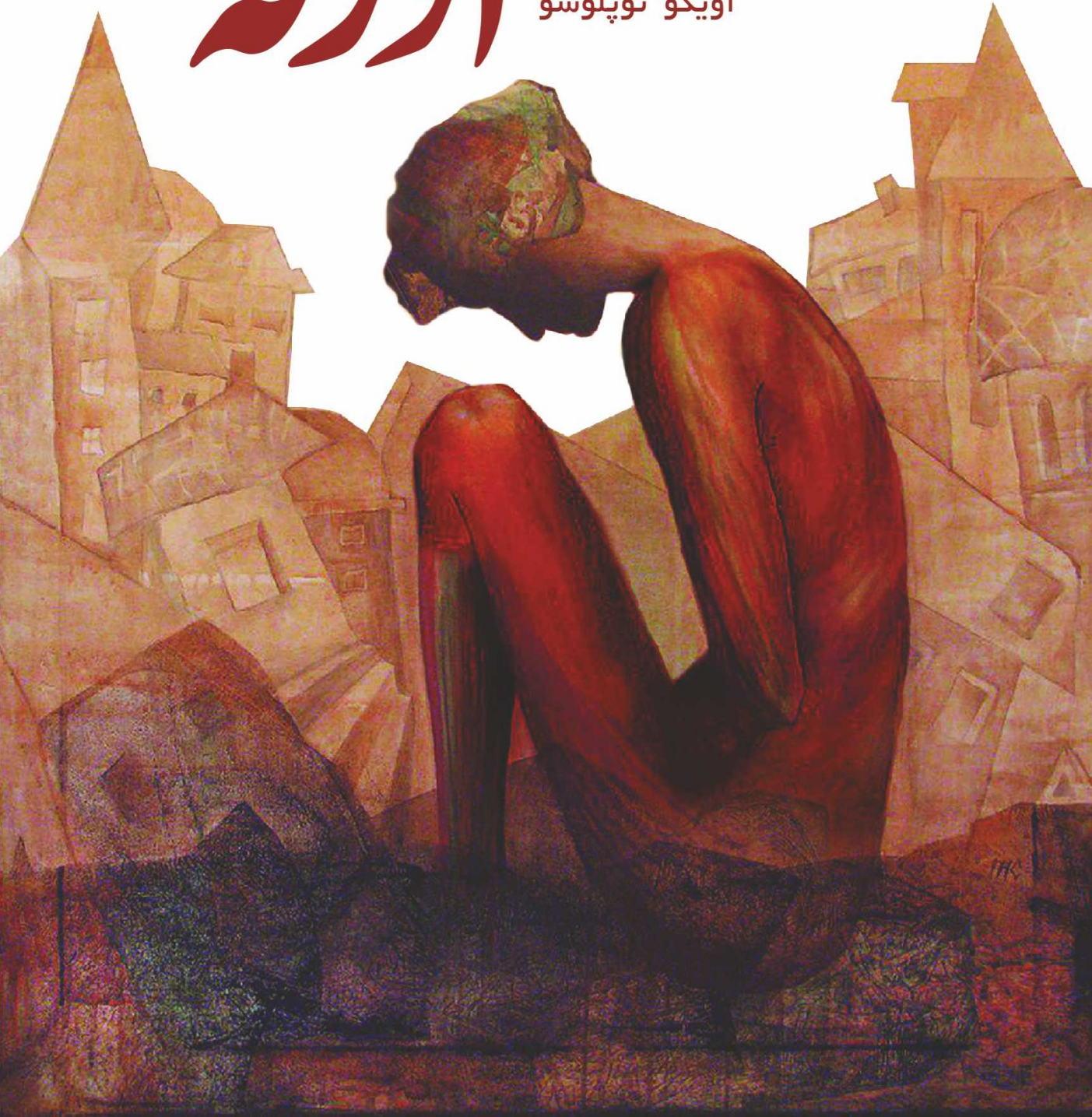
ایکینچی چاپ

اوزک

یازار

حسن ثمودی قلعه‌لر

اویکو توپلوسو

اۆزگه

يازىچى
حسن ئمودى قلعەلەر

۱۳۹۶

اؤزگه

حسن ثمودی قلعه‌لر

نویسنده: حسن ثمودی قلعه‌لر
مدیر امور هنری: کارگاه نشر نظامی
طرح روی جلد: پروین رستمی
مشخصات ظاهری: ۱۲۷ ص، رقعی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۱۶۸-۹-۰
ناشر: انتشارات حکیم نظامی گنج‌ای
امور چاپ: تهران، مشکین
نوبت چاپ: دوم ۱۳۹۶
تیراژ: ۱۰۰۰

انتشارات حکیم نظامی گنج‌ای

تبریز، اول خیابان طالقانی، ساختمان نورافزا، طبقه ۳
آدرس الکترونیکی: Nezami.Pub@gmail.com
همراه: ۰۴۱۳۵۵۴۰۰۵۲-۰۹۱۴۸۶۰۶۹۶۶
حق چاپ برای نویسنده و ناشر محفوظ می‌باشد

سرشناسه: ثمودی قلعه‌لر، حسن، ۱۳۶۶

عنوان و نام پدیدآورنده: اؤزگه/ حسن ثمودی قلعه‌لر

مشخصات نشر: تبریز، حکیم نظامی گنج‌ای، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۲۵ ص، رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۱۶۸-۹-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: داستان کوتاه ترکی -- ایران -- قرن ۱۴

موضوع: ۲۰th century -- Short stories, Turkish -- Iran

شناسه‌ی افزوده: اکبر رضاپور؛ ویراستار

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ الف۸/ث۸/۳۱۴ PL

رده‌بندی دیویی: ۸۹۴/۳۶۱۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۵۴۱۶۸

فهرست

۹	قارا داش
۱۷	بوش كمد
۲۹	آسيه نين ايستيكاني، دؤشه يي
۳۹	اينك لر آدامي باش تاپار
۴۹	ايكي قبير، ايكي سؤيود
۶۷	نه ايسته ييرسن؟
۸۵	مانكن لر هئچ وقت آغلامازلار
۹۹	اؤزگه
۱۱۱	قورخولارين ايچينده
۱۱۷	منه آلايا چيخاتما!

سئوگيليمه ايتحاف

قارا داش

قارا داش

صمد حامامدا يويونوردو. فيكرى داغينيق ايدى. باخيردى شامپو قابينا، فيكيرلشيردى باشينا شامپو ويريب يا يوخ؟! الين آتيب شامپونو گۆتدو. بير آز اليه تۆكوب ويردى باشينا... يادينا توشدو ساغ قولتوغو، قيير سانليقدا سينسيتيمشدى بيله سين. سول الين ساغ قولتوغونا چكدى، اليه بير شئى ده يدى، آينانى سيليردى، شامپو ياخيلدى آينايا، بير شئى گۆروشموردو. اللرين سويا توتوب آينانى تميزلهدى، قولتوغون قووزاييب باخدى، بير بالا قارا داش ياپيشميشدى قولتوغونا. سول اليه ياواش-ياواش داشى قوپارتدى. داش نارين توكلرينه ياپيشمشدى. صمد بير آز قورخموشدو. بۇيره يينده داشى وار ايدى، آما بو داش قولتوغوندان چيخمشدى. داشين اوزو شوشه كيمي ايدى. باشين توتدو سويا. بيرده آينادا قولتوغونا باخدى، بير شئى يوخويدو. حامامين سقفيينه باخدى،

شايد گۆيدىن توشوب، اۈز- اۈزۈنە دئدى: «اولماز! داش گۆيدىن توشسە، توشىر باشىما- بوينو ما.» گنديب ائوہ قارا كۆينە يىن گئيدى. قورخوسو چوخاليردى قارا داشا باخديقجا. ايستە ييردى آپارا دۇكتورونە گۆرسەدە. قارا داشى جيبينە قويوب گئدى «شيخ الرئيس^۱»ە.

«شيخ الرئيس» چوخ شلۇغ ايدى، منشى اوتوزبئش ياشيندا بير آرواد ايدى.

- وقت آليسىز؟

- يوخ

- اون ايكي نفر دن سونراسيز، آديز نمەدى؟

- صمد ناصرى

- اون آلتى مين. اەيلەشەن چاغىراجام.

صمد بوش يئر آختاريدى، بير دۇرت صندل بوشودو، گنديب تىك، دووارا ياخىن اوتدو. قارا داشى چىخارديب باخدى. قارا كۆينىك - قارا داش؛ آروادين يادينا سالديلار. ەلە اينانميردى مريمى دونن توپراغا تاپشيريپ. سىراغا گون ساواشيريديلار. صمد خياواندا سسين آتميشدى باشينا: «سن گنديب بير كيشى دن ەم اۈزوو، ەم منە آلت پالتارى آلييسان؟! ايندى او بيلير، بيز ائودە نجور پالتار گئيريپ، ەانسى رنگى سئويرىك.»

- صمد! اولسون گئيمرىك، بورا خياواندى، گنديب ائودە دانىشارىق.

بونلارى ساخلا اوتايدا داواخانادان كترئم آليم گلیم.

صمد تازا آلت پالتارلارين، باسمىشىدى ايندەكى ايش پالتارلارينين

۱. تەريزده بير كلينيك آدى

ايچينه. مريم خياوانين وسطينده دؤنوب ناراحات باخميشدى صمده. ماشين گليب ويريب مريمى قورتارميشدى.

صمد حامامدا يويونوردو. فيكرى داغينيق ايدى. تازا آلت پالتارلارا باخيردى، نايلودان چيخاتماميشدى، باشينا شامپو ويردى، مريم هر آى آلت پالتارى آلاردى، هم اوزونه-هم صمده. آلت پالتارلارين گنيندن سونرا مريم گولوب دئيردى: «نه گؤزل اولدون منيم بالام!» صمدين اوزوندن اوپردى، صمد دئيردى: «ياخجى سويوق ده يهر چيخ گندك ائوه.»

فيكيرلشيردى شامپو باشينا ويريب يا يوخ، مريم باشينا شامپو ويراردى. الين آتيب شامپونو گؤتوردو. بير آز الينه توكوب ويردى باشينا... يادين توشدو ساغ قولتوغو، قيير سانليقدان سينسيتميشدى بيله سين. سول الين ساغ قولتوغونا چكدى، اينانى سيليردى، شامپو ياخيلدى اينايا. اللرين سويلا توتوب اينانى تميزلهدى، قولتوغون قوزاييب باخدى، بير بالاچا قارا داش ياپشميشدى قولتوغونا. صمد بير آز قوخموشدو. داشين اوزو شوشه كيمي ايدى. باشين توتدو سويلا. بيرده اينادا قولتوغونا باخدى، بير شئى يوخويدو. گنديب ائوه قارا كؤينه يين گئيدى، مريمين آلت پالتارلارى تازا قالميشدى، ايكيسى بير ليكده گئينرديلر، صمد ايسته مزدي، مريم ال چكمزدى. ايسته بيردى قارا داشى آپارا دؤكتورونه گؤرسه ده. قارا داشى جييينه قويوب «شيخ الرئيس»ه گئتدى. آسانسورون قاباغى شولوق ايدى. بيله لردن بير طبقه چيخدى اوسته. منشى يه دئدى:

«گلميشم دؤكتورو مو گؤرم.»

- وقت آلييسيز؟

- يوخ

- اون ايكي نفر دن سونراسيز، آديز نمندهدى؟

- صمد ناصرى

صمد جيبيندن پول چيخاتدى، منشى پول لارا باخيب دئدى:

- اون آلتى مين. اهيله شين چاغيراجام.

صمد بوش يئر آختار يردى، بير دؤرت صندل بوش ايدى، گنديب تك، دوو ارا ياخين اوتدو. قارا داشى چيخارديب باخدى. يوخوسو گليردى، قارا داشا باخيب باشين دوو ارا دايييب گؤز لر ين يومدو. يوخودا گوردو داشين ايچينده اوتوروب. صمد داشلا دانيش يردى: «بيليسن نه ايش گوره جه يم!؟ قاچاجا غام قاباغينا گوله - گوله، كؤهنه پالتار لار يمي آتاجا غام يئره...» قارا داشين قاپسى آچيلدى... صمد اوزون خياواندا گوردو، ساهاتينا باخدى، كؤهنه پالتار لار لينده ايدى، مريم چهار راه ادا گودوردو. باشلا دى قاچما غا، كؤهنه پالتار لار ي آتدى يئره، مريم باخ يردى صمده. لينده كى ناي لونو گور ستى صمده: «آغ رنگ سنين، قير ميزى منيم.» مريم گول دو. صمد دئدى: «واي! نه گؤز لدير! بونلار ي گئييب ائوده بير اوينا ياچا غام.» اللرين گويه آچميشدى خياواندا اوينا ييردى، مريم اين قويموشدو آغز ينا.

- بونلار ي ساخلا داوا خان ادا ن كئرئم آليم گل يم.

مريم خياوانين وسطينده دؤنوب گوله - گوله باخميشدى صمده. آغ ديشلرى تام ائشيكده ايدى. صمدين گولوشو قوروموشدو دوداغيندا. صمد حامامدا يو يونوردو. فيكر ي داغينيق ايدى. آغ پالتار لارا باخ يردى، مريم سور شوموشدو: «هانسى رنگى سئويسن؟» صمد دئميشدى: «آغ.»

ذهنینه اللرین آچیب سویون آلتیندا مریمین قاباغیندا اوینامیشدی. فیکیرلشیردی شامپو باشینا ویریب یا یوخ؟! مریم، باشینا شامپو ویراردی. الین آتیب شامپونو گۆتدو. بیر آز الینه تۆکوب ویردی باشینا... یادینا توشدو ساغ قولتوغو، قیبر سانلیقدا سینسیتیمیشدی بیله سین. سول الین ساغ قولتوغونا چکدی. اینانی سیلیردی، شامپو یاخیلدی اینایا. اللرین سویا توتوب اینانی تمیزلهدی، قولتوغون قوزاییب باخدی، بیر بالا جا قارا داش یاپیشمیشدی قولتوغونا. صمد قارا داش دان قوخموردو، اورهیی ساکیتلشمیشدی. باشین توتدو سویا. گنڈیب ائوه قارا کۆینه یین گئیدی، گۆیلونه توشموشدو مریمی گۆره. قارا داشی جیینه قویوب قیبر سانلیقا گئتدی. قیبر سانلیق آرام ایدی. مریمی بو یولدان آپارمیشدی. تابوتون قاباغیندان یاپیشمیشدی. گون ویریردی اوزونه. اوندا، فیکیرلشیردی کاش مریمین قاباغیندا اوینا یایدیم! آغلایا بیلمه میشدی. حیس ائتمیشدی ساغ قولتوغو تر ایله دولوب. بیلمیردی نمه دی؟! آما قویموردو آغلایا. سانکی گرک بیر ایش گۆرهیدی، گۆرمه میشدی. قارا داشی قویبدو تور یاغین اوستونه. مریمین آدینا باخیب باشلادی آغلاماغا. قارا داش یاشالیب، یوموشالیب تور پاغا یاییلدی.

بوش كمد

بوش كمد

ليلا

محمد دئديم: «گئدك مشهده، هاواميز دهيشيلسين؛ يايين آخير آيى دى، گوجون يوخدو تازا گونلرى هاوانين سويوقلوغوندا باشلاياسان.» مينق - مينق انله دى. آخشام ائوه گلنده الينده بير كيتاب وار ايدى، دئدى: «سنه ياخجى بير كيتاب آلميشام... رومان دير.» منه گوز ويردى. بير سؤز دئمه ديم. شام گتديم يئديك، گئجه ياتاندا كوره ييمى چئويرديم بيله سينه.

محمد

كيتابى اوزوم اوخويورام. هر وقت گليرم ائوه هئدفون قولاغيندادير، موسيقى، هئدفون يا آرايشگاه؟ ياخجى بيلميرم! بيزى بير - بير يميردن اوزاقلاديب.

ليلا

تخت دە اوزانمىشىق، نىسىم چىخىمىر، دىيىم بە دەيشىك يىردەيم،
شايد گرك فيكىرلشمەيم، بىر شى مندە سىنمىش سانكى. ياتانمىرام.
يوخو جىبى آتىرام.

محمد

يوخودان دوردوم گوردوم ياتىب. بىر لحظه ياپىشىدى آروادىمى بوجور
گوردوم. توكلرى اوزانمىشىدى. اليمى اوزاتدىم سارى توكلرىن آلدىم
اليمە. قويمادىم گىتسىن توكانىنا. او واقتدان توكلرىن قىسا ساخلايىر.
دندىم: گىت بىر آبرى ايش تاپ. يالاندان گىدىب بىر فىرلاندى گلدى:
«ايش يوخود.» لاپ يالاندان. ناوار- ناوار ياتىم ائودە. نىنىك يات...
آشباخانادا سو ايچىردىم، چىغىردى. يوخو گورموشدو. بىر آز سو توكوب
ليوانا دوداغىنا ياخىنلا تىدىم: «يوخو گوروردون؟ اىستىسن چىخاق ائىشىه
هاوان دەيشىلسىن؟»

ليلا

دندىم: گىتمىم. باشىم آغرىيىر، يول گىدنمىم. سن گىت ايشىوہ. پالتار
گىنىب گىتدى. اىستە يىردىم يوخوما فيكىرلشم...
بىر قوجا كىشى تاپ - تازا پالتار گىمىشىدى، آياقدان - باشا. كۆهنە
پالتارلارىن گىمىشىدى آتا گىتسىن. اليمدە آشغال دولچاسى وار ايدى.
قوجا كىشى دندى: «هانى سىنن تازا پالتارلارىن؟»
آغزى - گوزو اهيلمىشىدى. باشىندان بۇركو گۇتوروب آتدى اوستومە.
بۇرك سىنەمە دەيىب مېنلرجه سو دامجى سى، آغىز آچىب باشلايدىلار منى
يىنمەيە، منى يوخ پالتارلارىمى. اەينىمدە پالتار قالمايىشىدى. قوجا كىشى

شاققا چكيب گولوردو...

محمد

گلدیم ائوه. اوزانمیشدی سقفه باخیردی. دئدی: «محمد گئدك مشهده؟!» چوخ ناراحات اولدوم، دئدیم: «سن هئچ بیلین من نچور پول چیخادیرام؟ اوزووه ایش تاپماق یئرینه اوزانیسان بوردا، گزمكده آختاریسان?!»

بیر سؤز دئمه دی. دانیشدیрмаق اولمور، تنز گؤزلی دولور. باشین یاستیقدا گیزلیدی. یادیم توشدو یوخو گؤروموشدو. یاخینلاشدیم، آغ راه - راه کؤینک گئیمیشدی. دویمه لرین اوینادیردیم، بیر سؤز دئمه دن دووارا باخیردی. دئدیم: «یوخو نمه گؤروردون چیغیردین؟» دئدی: «یادیمدا ده پیر.»

باشیمی قويدوم سینه سینه. لیلا ایکی الین قئیچی ائله ییب باشیمین توکلرین ویردی. قوجاغیندان دوردوم دئدیم آراییشگاهی یادیندان چیخت... دوداقلاری بوزولدو.

لیلا

دئدی: «گؤزلیوی یوم.» گؤزلی ایشلدا بیردی. یومدوم. بیر کاغاز شیققیلتیسی ائشیتدیم تنز گؤزلیمی آچدیم. بلیطایدی! دئدیم: «گئدیریک مشهده؟»

دئدی: «هانسی مشهده؟ ددهوین پولو ایله گندیسن مشهده؟» اوزو قیزارمیشدی. کاغازی آتیب یئر گئتدی آشبازخانایا. بئردن گؤتوردوم. ایستخر بلیطی ایدی. قیشقیردیم کی: «من اوزمک باشاریرام گئدیپ بونو آلیسان؟»

دئدى: «گت اۋرگش، گت باشىوا بىراز ھاوا... بىراز سو دەيسين مەيە دوزە لەسن.» بلىطى آتدیم يئره. بو هفته چىخا بىلمە ميشدیم انشىيە. بىر يئر آختار يردیم منى فيكىرلشمكدن قورتارسين. تىلويىز يونا باخىب يورولموشدوم. ناھار قويموشدوم، يئمەدیم. قاشىق - بوشقاب سسى انشىيديردیم، محمد ناھار يئيردى. ايستە ييردیم دورام گندم مندە يئیم. دئدیم: «اۋتور.» بىرازدان محمد گلدی تخت دە اوزاندی، كورەيى منە سارى ایدی. ياتدی. گتدیم آشباز خانایا، بىر ليوان سو ايچدیم، اوتورب محمدین بوشقايىنا باخدیم. ياغ دونموشدو بوشقايىن تكىندە، بامادور قابىغى، اوچ - دۇردنە دويو بوشقايىن ايچىندە ایدی. ليوانىن تكىندە بىراز سو وار ایدی. تۇكدوم ياغىنان، بامادورون اوستونە. سو، دامجى - دامجى اولوب سانكى ايستە ييردى اونلارى يئسين. مندە بوشقايىن ايچىندە ايدیم. ھاراسىندا دورموشدوم؟ شايد بامادور قابىغىنىن آلتىندا ايدیم. گۇرسنميردیم. بو فيكىرى بوشاتدیم آشقاقايىنا؛ بوشقاب تمىزلىشدى. گتدیم اوتاغا. بلىطى يئردن گۇتوروب موبلدا اوتدوم. دۇرد گون كيشيلر، اوچ گون آروادلار. آدرسە باخدیم؛ ياخىن ایدی. آخىر تايم بئش - يئددى ایدی. ساھاتا باخدیم ايكى يارىم ایدی. محمدە باخدیم شيرىن ياتمىشدى. پالتارلاريمى گئيدیم ائودن چىخدیم. تاكسى توتدوم گتدیم ايستخرە، ايچرىدن مايو آلدیم. ايستخرىن پيس اييسى وار ایدی، داوا ويرمىشديلار، تتر عادت ائلەدیم يادا يادىمدان چىخدی. اون - اون بئش آرواد وار ایدی، بىرى ياخجى اوزوردو. سويا گيردیم، اىلىق ایدی، قورخومدان ياپىشمىشدیم حوضون قىراغىنداكى ميلەيە. اوبىرى حوضدا شىرجه ويرىردىلار. اۋز بويوما باخدیم، سو يون ايچىندە ايتمىشدى. بىر

ايش گۆرموردوم فقط باخىردىم دۇيره بريمه. ميله دن ياپىشىب گوجومو
ويىرىدىم قىچلاريمى قووزايام سويون اوزونه، اما تنز يورولوب آياقلاريم
دهيىردى حوضون كفينه. بير آرواد گلدى باشيمين اوستونه. دئدى: «باشلا
اوزمه يه. جانيوى قوى راحت اولسون، حوضون تكيىدن گرگ آياقلاريوى
قورتاراسان، گرگ اوزه سن گندسن اوباشا. آياقلارين حوضون تكيىنه ده يسه
يانيسان!»

آرواد گوله - گوله منه باخىردى. پوتايدى. ات گليب اوطرف -
بو طرفدن آز قاليردى تۆكوله يئره. دئدىم: «من اوزمك باشاميرام.»
دئدى: «گرگ باشاراسان، كۆمك آل سئوديين آداملاردان. بيزلر
هاميميز گلميشيك اوزمه يه، سئوديين آاملارينان.»
يولداشلارين گۆرستدى. اۆز - اۆزومه دئدىم: «من تكم.»
حوضدان چيخديم ائشيه.

محمد

سيلي قويدوم قولاغينا. سسيىمى آتديم باشيما: «هارداسان كۆپهيين
قىزى؟! هن؟! هارداسان؟! مين دفة شمارهوى توتوموشام!»
گۆزلى دولموشدو. چرقدى باشيندان آچدى. گنتدى پنجره قاباغينا.
ائشيه باخىردى. ايسته ييردىم توتام اولومونه ويرام. بيردن بليط يادىما
توشدو. سانكى گولله يندىم؛ دۇندوم. يئره باخديم. بليط يوخايدى.
حتمن گنتميشيميش ايستخره. ائودن چيخديم.

ليلا

آروادين سۆزو قولاغيدايى، يانى ايسته ييردىم اونا فيكىرلشم،
محمدده فيكىرلشمه يم. اما آروادين سۆزلى چوخ تنز قورتولوردو، منده

باش تاپمىردىم. گرگ آيرى بىر ايش گۈرەيدىم. اۋز باشىمى قاتايدىم. باشلادىم ائوى تىمىز لەمەيە. وسايلى يىغىشىدىردىم. كايىنت لرى تىمىز لەدىم، وسايلى تازاشدان يىغدىم ايچىنە. كمدون شوشە لرىن آچدىم، توز ياتمىشىدى تكىنە، وسايلى چوخودو، هامىسىدا شوشە، چىنى. بوشاتدىم يئره. كمدون آشاغى قاپىلار يىندا آچدىم، ايچىنە ھىزاد وار ايدى. بوخجادا پالتار، كۆھنە ضبط، ويدئو دستگاہى، كىتاب. هامىسىن آتدىم ائىشىيە. دستمال ايله قفسە لرى تىمىز لەدىم. كمدون تكىن تىمىز لەدىم. آرواد گننە گلدى گۈزومە: «آياغىن تگە يىتىشىسە يانىسان!»

كمد بوشودو... تصويرلر دولدولار جانىما... منشى دئدى: «فورم دولدورون...» آلدىم دولدوردوم، خلوت ايدى، تازا گلمىشىدىلر بورا، ھىشزاد يئر يىندە دەيىردى. بىر آرواد بالاجا اوغلان اوشاغى ايله گتدى رىس اوتاغىنا. قاپى آچىق ايدى. گولوردولر. كىشى اوشاقلا اوينايدى، چىخدىلار ائىشىيە. رىس منى گۈردو، منشى يە دئدى: «خانىم نمنە اىستىر؟» منشى دئدى: «گلىب فورم دولدورا.» رىس يانىنداكى آرواد اوجا باشماق، قرە شالوار، سارى مانتو، گوللى چىرقدا اۋرتموشدو، بوينوندا بىر گۈزل ميدال وارايدى. تگ باشماغى منىم بوتون پالتارلار يىمدان باھالى ايدى. بىلمىم نچور اولدور رىس فورمومو آلىب آياق اوستە باخدى. كامپوتور باشا مىردىم، معرف يوخومودو، سابقە يوخ... گىجلمىشىدىم، بوسوالا كى «ايزدن نمنە ايش گلر؟» يازمىشىدىم: «آرايشگرلىك.» گولدو، فورم و يانىنداكى آروادادا گۈرستدى، منە باخىب گولدولر؛ من قىزاردىم. فورم و منشى يە قىتتىردى، كمد اشارة ائلەدى: «آشاغىدا قوى قىر مىزى پوشە نىن ايچىنە، دالىسىندا گننە فورم چىخاردارىق.» كمد بوشودو. گولە - گولە

گئڭدیلر. چيخديم ائشييه. نئچه سئرى ايسته ديم گئدم فور مو آلام. گوجوم اولمادی آدديم آتام. منيم فور موم بوش كمدون ايچينه دير. بوش كمد... فيكرلشيرم رئيسين يانينداكى آرواد اوزمك باشامير، آما آياغى دا تكة دهيمير، چون سويون تكينده من اوزانميشام. نيه اونون باخيشين ذهيمدن سيله نميرم؟! منى اولدورور. هامى سينين باعشى كمدو... بوش كمددان آجيغيم گلير. كمدون وساييلين آپارديم ييغديم تختين آلتينا، بير آزين آشپاز خانايا، بير آزين آبارا...

محمد

بيلميرم بو آروادا نولوب... چوخ اوز باشينا اولوب... بوخ يئمه ديك بليط آلدیق... دئمه ميش دورور توشور يولا... كافى نتي تنز باغلاديم گئدم ائوه دانيشام گورم نه ييدى؟! گرك وئرمه يه ييديم، سوروشا چاغام گورم هاردا ييدى؟ يانى من بيلميرم. ائوده گوز قاباغيندا اولان كمدو بوشالديب، دئديم حتمن ايچين تميز لير ميش.

آشپاز خانادا شيريلتى سسى گليردى، دا يانديم دوووارا، دئديم: «سلام.» جوابيمى وئرمه دى. دئديم: «ناهار چاغى هاردا يدين؟» گئنه جواب وئرمه دى. ايشيم اولمادى. دئديم اؤتور جهنم اولسون پيس اؤرگه شر. ناز چكمه يه حوصله م يوخدو.

ليلا

ناهاردان سوورايدي، گئتديم اوزومه پالتار آلديم، آلت پالتارى. چوخ باهالى ايدى، اينديه جن بوجور باهالى پالتار آلماميشديم. شامپو آلديم، بيليرم بير ايشى باشلا ياندا گرك باشيندان باشلا ياسان. گولوردوم. اؤز- اؤزومه دئيرديم: «اوزمك چوخ گؤزل دير.»

محمد

اوتوروسان! بوش كمد گۈزوون قاباغيندا!
 يانى نمنه؟ باش قفسه يه بىردانا قهوه فينجانى قويوب. دوردوم آلت
 قاپيلارين آچديم شايد آشاغايا بىر شئى يىغيب. گۈردوم آلت پالتارلارى
 - شامپوسو كمدداير. امما بونلارين هنج بىرين گۈرمه ميشديم. ليلانى
 چاغيرديم، پالتارلارى گۈرستديم. دنديم: «بونلار بوردا نه ايش گۈرور،
 نه وقت آلبسان؟» دندى: «خوشوما گلير پالتارلاريمى اورا قويورام.»
 آز قاليرديم بوينوز چىخاردام، دنديم: «آرواد سفئحله ميسن؟!» بىر سۈز
 دئمەدى.

- گۈتور پالتارلار يوى ... تنز!

سسین آتدى باشينا:

- گۈتور مورم... كمد منيمدى! ايچينده كيلرده منيمدى! اۋزوم بيللم
 نمنه يىغام ايچينه.

پالتارلارى گۈتوردوم آتدیم انشيه، قيشقيرديم اوستونه: «يىغيشدير
 اۋزوو!»

قفسه دن فينجانى گۈتوروب توللادى دووارا.

- مندن نمنه ايستيسن؟ نيه گرك اوزه بيلمهيم؟ نيه گرك آرايشگاهيم
 اولمايا؟ نيه گرك سنله اولماق اوچون، منه گوله لر؟ نيه؟!

باش تاپماديم نمنه دندى. سيغار چىخارتدیم. اۋسگوردو، ائودن
 چىخديم.

ليلا

قره لىي شالوار آلدیم اۋزومه، مانتو، كيف، باشماق. هنج وقت پالتارا

بو بئله پول وئرمه ميشديم. داهى پولومدا قورتولدو.

محمد

باش قفسه يه چيني بوشقاب قويמושدو. كمدون آلت قاپى سين آچديم، دولو باهالى پالتارلا. چيني بوشقبا باخديم، دوورا باخديم، دونن اوستونه خط توشموشدو. بيلديم بهانه آختارير، ايشيم اولمادى، گلديم اوتدوم، دئديم اوزو هاوادان توشر، ايسته بير آرايشگاه توكانين تازاشدان آچا، منده قويمارام.

فيكره گتديم: «نيه تازا پالتار آلير؟ اونون پالتارا احتياجى يوخ... بير ايش وار... كاش قوياديم آرايشگرليك ائليه يدى... يوخ... او صحنه نى گۆرمه سه يديم بير سۆز... چيخيب ائشيه بير گلين ايله دانيشير، چرقدى سوزوب گنديب دالى يا، يئل ويرير دامنى قوزاير، واجيىدى چيخيب ائشيكده دانيشا؟... يولدان گئچن كيشى نين سۆزو هئچ يادىمدان چيخماز... «اوووف پاچايا باخ!» منيم آروادىمىن آراق آروادىنان گرگ فرقى اولما.» بوشقبا باخديم حيرسلنديم، يئنديم انبارى يه گوپونو گۆتدوم گلديم، اوستن يئنديرديم قفسه لرین اوستونه، سسىمى تانيميرديم: «منى هئچ كيم تهديد ائليه بيلمز... ايتين قيزى اوتورا جاقسان ائوده، چاره ن يوخدو... ائششه يين قيزى...» كمدو سينديرديم توكدوم يئره.

ليلا

موبل دا اوتورموشدو نفس - نفس ويريردى، گوپونو آياق اوسته دياميشدى موبلا. اوره ييم چيرينيردى. سىنيق تاختالارى آتديم كنارا، شامپونى چيخاتديم، آت پالتارلاى گۆتوردوم. دوشون آلتيندا زور ويريرديم آغلامايام. آلدغييم پالتارلارا فيكىرلشيرديم. گۆزل گونلر باشلايا جغام.

اؤزومو گوجلنديريرديم. حولويا بورونوب، گلديم باهالى پالتارلاريمى گنيديم. دندي: «هارا گنديسن؟» موبلدا اوتورموشدو باخيردى دووارا. دنديم: «گنديرم اوزم، انله كى آياغيم سويون تكينه دهيمهيه.»

آسيه نين ايستى كانى ، دؤشه يى

آسيه نين ايستىكانى، دۆشه يى

ايراهيم

- منيم آتميش اوچ ياشيم وار. ماشين وار، ائو وار، قوجاليق وار...
- تكم. سيزده ائله منجن وارسيز هاشيم آغا، باجيزدا.
- اوچوردو.
- منى قوجاتماين! منيم اللى ايكى ياشيم وار.
- باجى قوى گورك نه دئير!؟
- يوخ قوجاتمارام... انشالاه يوز ايلده عمر ائله يه سيز... سؤزو بونا
- گتير يرديم كى... بيريك... ايرمى بشدن اوسته هامى بيرديلر... بيز كى
- داى قورتولموشوق، يانى من... شايد... بيلميرم...
- «آ ايرام» نجه اوشاغيز وار؟
- هاشيم آغا منيم دورد قيز، بير اوغلان، ينددى نوهم وار.

- آلالە ساخلاسىن.

انلەبىل سۆز قورتولدو. اوچوموزدە يىترە باخىردىق. ھاشىم آغا اۈز-
اۈزۈنە بىر گۈلدو. گۈز آلتى باخىدەم آسىيە، اودا منە باخىردى. گۈردو
باخىرام آما گىننە اوتانمادان باخىردى، شايد اوتانماغى بىر آيرىسى ايلە
تۆكۈلمۈشدو. بىر موللا ايلە. موللادان بوشانىب. موللا آرواد بوشايىب!
اينانمالى دەيىر. آما منە «بوخ» دىنە بىللى اولار كى دلى دىر. دوردو آياغا.
حتمن گىدىر چاى گىترە. ھاشىم فىكىردە دىر. ھردن بىر آلتىنداكى دۈشەيە
باخىر. تۆتۈق بىر كىشى دىر. باشىنا رىنگ قويوب. كت - شالوارىندان
بىللى دىر باجى سىندان پوللودور. باجى سىنىن بىر شىئى يوخدو. كۆھنە
فرش، كۆھنە قاب- قاشىق، گۈزە گىم بىر شىئى يوخدو. دىيىردىم شايد
ياخجى قىزىلى اول، اونودا اولسايدى سىنە سىنە، بىلەيىنە سالاردى،
گۈرسە نردى. ايرمى ايكى ايلدى ارە گىتمەيىب، نىە؟ بىلمىرم!

- اليز آغرىماسىن

چاى گۈتدوم. قارداشىنا توتدو، اوتدو. چاى ايچە- ايچە بونا
فىكىرلىشىردىم قىزلاريم بىنە جىكلر!؟ اونون قىچلارى آغرىيىر؛ بىللى دىر
اھىرى يىرىشىندن. منىم دە قندىم وار. چوخ دەيىر! يوز اللى دانا اضافەدى.
آزالار، آزالدارام. چاى قوتولمۈشدو، اىستىكان اليمدە، بۇيوك قند
آغزىمدا. چىخاتدم سالدىم اىستىكانا. آسىيە اىستىكانلارى بىغىشىدىرىب
گىندى آشپاز خانايا.

موللا يادىما توشدو...

آغزىنىن سويون تۆكدو فرشە... من بىر سۆز دىمەدىم كى... سادەجە
دىدىم گىمىشم ايجازە آلام آسىيەنىن انلچى ليگىنە گىندم... بوشانمىش،

دول بىر آرواد... رنگى قاچدى... قىزاردى - بوزاردى... دئىن يوخدو
نه وار؟! ... اصلا سنه نه!؟

يولداشيم باكى دان سيغار گتيرمىشىدى، اوندان بىر يىن چىخاردىب
ياندىردىم. هاشيم منە باخدى دئدى: «سيغاردا چكر سىز!؟» دئدىم:
«هر دن بىر... گونده ايكي دانا- چوخ اولسا.»

هاشيم قىافه توتوموشدو... قوخدوم... دئدىم ائله يىل اللرينه بهانه
وئرمىشم... سورا دئدىم بونلار مندن ياخجى سىن تاپايلىمزلر، باز نشسته،
ائو، بيمه، پول، هر شئى وار... سيغارا صاف سوللو پوك وىردىم. آسيه
گلمه مىشىدى. هاشيم عكس ايسته مىشىدى. اوچ - دۇردلوك عكسىمى
وئردىم، تىز قويدو جىيىنه. آشپاز خانايى باخىردى. دوروب سيغار آلتى دا
وئرمەدى. سيغار يىن كولون توكدوم سيغار پاكىتى نىن اوستونه.

آسيه گلدى. چوخ يوباندى. يىلمە دىم آشپاز خانادا ئىنيردى. اوتدو.
چوخ راحت اوتدو. ائله يىل ائوده تكدى. چادرانى اوتورموشدو. باخىردى
سيغار توستوسونه. فيكىرده يدى. بىر الى دىزىن يىن اوستونده - بىر اليه آياق
بار ماقلارىن اوينادىردى. ياواش دان دئدى: «بىز دوز دئمه ريك!»

آغزىم آچىق قالدى. توستو گۇرسىنمىردى اما گننه باخىردى بوش
هاوايا. هاشيم باشىن توولا يىردى، يانى دوز دئيرى. سيغار پاكىتىن گۇتوروب
كولون بوشاتدىم كت ومون جىيىنه، اوتاقدان چىخدىم. دالدان هاشىمىن
سىس يىن انشىدىردىم، دئيردى: ياخجى... ياخجى... يوللارام.

هاشيم

- منىم آلتىمىش اوچ ياشىم وار. ماشىن وار، ائو وار، قوجالىق وار...
تكم. سىزده ائله منجن وار سىز هاشىم آغا، باجىزدا.

- اوجوردو.

كۆپك اوغلونون سسینه باخ! توشدو باشیما. بوھاردان تاپیلدی. باجیم بانلادی:

- منی قوجاتمايین! منیم اللی ایکی یاشیم وار.

- باجی قوی گۆرك نە دئییر!

«كۆپه یین قیزی اوتانمیر دانیشیردایئ!»

- یوخ قوجاتمارام... انشآللاه یوز ایلده عمر ائله یه سیز... سۆزو بونا

گتیریردیم کی... بیریک... ایرمی بئشیدن اوسته هامی بیردیلم... بیز کی دای قورتولموشوق، یانی من... شاید... بیلیمیر...

باخ بونا- باخ بیزه. سۆزو ده ییشدیم، دئدیم:

- آ ایبرام نچچه اوشاغیز وار؟

- هاشیم آغا منیم دۆرد قیز، بیر اوغلان، ینددی نوهم وار.

- آلاله ساخلا سین.

آلاله هامیزی بیر اتوبوسدا جهنمه یوللا سین... اوتانمیر! قیزارمیر! آما نمندن اوتاناجاق؟ اؤز- اؤزومه گولدم. گرک موللایا دئیم آروادیوا، انلچى گلمیشدی! من قویمادیم ایش یئرینه گنده. بو سئری گرک یاخجی پول آلام. یوخ پول آلما یا جام. گرک دئیم منی تاپیشیر سین ائشیکدن بیر آز جینس گتیرم... موللا یاخجی آدام ایدی... باجیم آنلامادی، الیمیزدن چیخدی.

یا آلاله! باجیمیز دوردو آیاغا. گۆر نە آخساییر! موللا بیر سئری منە دئدی آسیه نین اؤلوسوده سنین، دیر یسی ده؛ ائوده ائله بیر شئی یوخدو آما هئشزاددان یاخجی دی. بو دؤشه بی اؤزوم گۆتوره جهیم. چوخ

يوشاقدير. آسيه بونو ھەمەشە سالاردى موللانين آلتينا. چۇھرئىيى
بىر دۇشكدير. چوخداندير موللا بونو مندن ايستەيىب. آسيه وئرمير.
ايكيسينين آراسيندا بو دۇشكده نە گئچىب بيلمير!

ايبراهيم چاي گۇتورور. بىرىندە من گۇتورورم. چاي ايچە - ايچە
باخىرام بو كۇپك اوغلونا، نجوررد انلەيىم؟ باجىم ساريندان راحتام، منىم
سۇزومدن چىخماز. ايستىكانلارى يىغىشديرىر. اوزونە باخىب گولورم.
اھ ھوووو... سيغارا باخ... خارىجى دىر... طرف گئىلدى. سيغار
توتماغينا باخ... قاشلاريمى بوزدوم، دئدىم: سيغاردا چكرسىز؟

دئدى: ھردن بىر... گونده ايكى دانا... چوخ اولسا.

كۇپەيىن انئشەيى... آسيه نين يئرئە باخديم، باشىمى توولادىم.
ياواشدان عكسين ايستەدىم. آسيه گلەمەمىشىدى. تئز قويدوم جىيمە
گۇرمەسەن. بونلارى موللا مندن ايستەيىر. اودا دللى دىر. بىر آلجومو وار
آسيه نين بوتون انلچى لرىندن. يانى نمە؟ اون بئش - ايرمى دانا اولار.
آسيه دن سوروشسان ھىچ بىلمز نئچە انلچىسى وار ايمىش... اوچون
تايىب دئە بىلمز. باخ توستويە... آسيه گلدى اوتدو... گۇزومون توستونو
گۇرسەتدىم، باخىردى توستويە آما نظرىمە گلدى ھىچ گۇرمور. دئدى:
بىز دوز دئمەريك.

آى قوربان اولوم باجىما. باشىمى توولادىم. ايچىمدە فىشدىلىق
چالىردىم. آسيه باشماق لاريمى گئىندە دئدى: «ھاشىم! منى يوللاندير
شمالا...»

گئە باشلادى... ھر انلچى گلدىكجە گرگ گئە اوراسين سودا ايسلادا
گلە، داي بىلمير او ويلانين يارىسى منىمدى يارىسى موللانين، دئدىم:

ياخجى... ياخجى... يوللارام.

آسيه

- منىم آلتىمىش اوچ ياشىم وار. ماشىن وار، اتو وار، قوجالىق وار و...
تكم. سىزده ائله منجن وارسىز هاشىم آغا، باجىزدا.

قارداشىم دئدى: «اوجوردو.»

منه اوجوردو؟! گوردوم دئمه سم پاتلارام، دئدىم: «منى قوجاتماين!

منىم اللى ايكى ياشىم وار.»

تئز قارداشىم دئدى: «باجى قوى گورك نه دئير؟!»

اون سگگىزىنجى دئدى: «يوخ قوجاتمارام... انشاللاه يوز ايلده
عمر ائله يه سىز... سۇزو بونا گتيرىردىم كى... بىرىك... ايرمى بئشدىن
اوسته هامى بىردىلر... بىز كى داي قورتولموشوق، يانى من... شايد...
بىلمىرم...»

اون سگگىزىنجى ائلچى؛ يوموشاقدان دانىشىر. سۇزو ادامىن اوزونه

چىمىر.

هاشىم دئدى: «آ ايرام نئچه اوشاغىز وار؟»

ايراهيم! آلتىنجى ائلچىمىندە آدى ايراهيم ايدى. او هارا بو هارا؟!!

- هاشىم آغا منىم دۇرد قىز، بىر اوغلان، ينددى نوه وار.

- آلاله ساخلاسىن.

منده دىل آلتى دئدىم، آما انشىتمە دىلر. ياخجى كىشى دىر ائله بىل.
آزاراقدان باشىنن توكو توكولوب، قالانلار آغدىر. موللانيدا باشى
توكولموشدو، حمام دا قويمازدى اليمى باشىنا چكەم. اوتاناردى.
تك موللادا چاغىرانمازدىم، اوتاناردى. يوخ؛ آجىغىنا گلردى. گرک

دئيه يديم: «قاسىم»، سورا دا گئىدى مكه يه اولدو: «حاج قاسىم»، اونودا قسمت اولمادى حاجى چاغىراق. قوى جهنم اولسون. سماور سسله نير... گئديم چاي گتيريم. نه گونلر سوودوق بو سماور ايله! ائلچيلر ايله! هرهسى بير رنگده. سماور... ائلچى، موللانى يادىما ساليرلار. عذاب چكىرم. آشاغا كابىنتتى آچىرام. موللانىن بۇيوك عكسى اوردادير، چىخاردىرام ائشيه، هر ائلچى گلدىكجه قىراغىندان بيرآز جىرىرام، عمامهسى گورسنمير. ياواش - ياواش گوزلرینه يئتىشىرم. يادىمدادى ساواشديق موللا ايله. قاشدى گىردى اوتاغىنا، داليسىجا من گىردىم. موللادان قاباق ايكى ائلچىم وار ايدى، اونلار يىن عكس لر يىن ايلنده گوردوم، دئدىم: «بونلارى نىنيسن؟ بونلار سنده نىنير؟» عكس لر يىن قىراقلار يىن جىرمىشىدى. حىرسلى - حىرسلى دئدى: «سندن آجىغىم گلنده گلىب بونلارا باخىرام.» الى تىتره يىردى. «سن بونلارا فىكىر لىشىسن، شايدده سئو بىسن شايدده اىسته يىبسن اونلار يىن ياتاسان!»

داش باشىوا كىشى! هئچ زاد دىنمه دىم. دال - دالى اوتاقدان چىخدىم. چاي توتورام اون سگگىز يىنجينه، هاشىما. اون سگگىز يىنجىن قوجالىغىن ياخىندان گورورم. لاپ قوجا ائلچىمدىر؛ گورسه دىر منده قوجالمىشام. اوندان پىس «اؤلوم» دور. بوانلچى اوزوايله منه اؤلوم گتيرىب. باخىرام گوز آلتى... ائى واى... گور نىنه دى؟!... داش باشىوا كىشى! دوروب اىستىكانلارى يىغىب آپاردىم آشپاز خانايا. باخ سن آلاله... چاي اىچدى آغزىندان قندى چىخارتدى سالدى اىستىكانا. توپورجه يىده قندىن اوستونده دىر. منىم اىستىكانىم. گوز ياشىم آخىر توشور اىستىكانا. هئچ كس منىم اىستىكانىما توپورمه مىشىدى.

گلدی اوتدو. دئدیم: «بونلار کیم ایدیلر؟»
 دندى: اوزاق قوهومدولار... يازيق آدامديلار... همه شه مندن قرآن
 ايستر، ياديما توشدو گتديم وئرديم.
 دئدیم: «ساخلا ماشینی!» ساخلادی. دئدیم: «باخ گۆزلریمه...»
 اوتانماز- اوتانماز باخدی... شاتاراق... قولاغینین دېینه چکدیم.
 - آرواد نیه ویريسان؟
 - ایستیکان اۋپمه یی بوندان اۋرگشیسن؟! هن؟!
 - هانسی ایستیکانی؟
 - منی آپار ائوه... او حیط منیم آدیما دیر... بوندان سونرا آیاغیوی
 قویانمازسان حیطه...
 قیشقیردیم: تئز اول.
 ال- آیاغین ایتیر میشدی. باشیمدا ایکی گۆز اولماسایدی بوئله مندن
 قوخمازیدی. کئندن چیخدیق.
 ایندی گرک گئدم شمالا. داداشین ویلا سینا. بیر قوجا کیشی آروادی
 ایله اوردادیلار. اکیلیب گئدیپ گیره جهیم سویا. سئوینیرم اۋزومه بیر
 شئیلر ساخلا میاشام کی هئچ کس بیلیمیر. اوللرده قورخاردیم؛ فقط جوراب
 لاریمی چیخارداردیم. ایندی شالواریمی دیزیمه جن قوزاییب، گیریرم
 سویا. الیمده بیر ایستیکان، دوغورچولوقدان ایستیکانی دولدوراجاغام.
 الیمی چکه جهیم سویون اوزونه، ناز ائلییه جهیم، دولو ایستیکانی
 آتاجاغام سویون وسطینه. گئدجهیم گۆرم سو منیم ایستیکانیمی اۋزونده
 ساخلا ییب یا یوخ. اۋزونده ساخلاسا، دئیجهیم بیله سینه کی: سن منیم
 دۋشه ییمسن.

اینک لر آدمی باش تا پیر

اینک‌لر آدامی باش تاپار

گئجه یاریسی طؤیله ده ایدی. اینک دوغموش‌دو. بیزوو آیاغ اوسته دورانمیردی. ننه‌سی دیلی ایله یالایردی. گؤزلرینده دوروخما وارایدی. «غلامحسین»ه باخیردی. غلامحسین اؤزو ایله بیرآز ایستی سو، دستمال گتیرمیشدی. یونجانی سامانا قاتیب ایسلا تمیشدی، دالی جیبینده ده بیر پیچاق وار ایدی. چارپایادا اوتوروب فیکره گتتمیشدی. کن‌دین ماماسی دئمیشدی: «نهن تاب ائله مه‌دی. سنی دوغاندان سونرا اؤلدو...» بیر شئی یادیندا ده بیر... آمما فیکیرلشیر: حتمن آغلامیشام. اوشاقلارین هامیسینا تای... دستمال ایله اینکین بالاسین تمیزله‌بیر. دستمالی تئشت ده سودا ایسلادیر، سویون سیخیر؛ تازاشدان بیره. ال‌لری قارتیمیش، باش بارماغی ایشلمکدن-سویوقدان چاتلامیشدی. «هئریس»ین قیشلاری سویوق اولار؛ «قالالار» کندی لاپ سویوق. باشینداکی بؤرکو یابین اورتا آیندادا گؤتورمز. قولالارینین طرفینده بیرآز توك گؤرسه‌نیر، چئچل ایدی. چکمه

گنئىمىشىدى. چكەمە، دىزىنە جن ايدى. قىرخ آلتى ياشىندا يالقىز بىر كىشى. گنئىد ب قو يونلارا، تويوق - جوجه لرده باش وىردى. طۇيله نىن چىراغىن اىستە يىردى وىرا. باشىن چئو يىرىب بىر دە باخدى اينك لره. اينك لرده بونا باخىردىلار. گۈزۈ پنجره يە ساتاشدى. شوشە سى سىنىق بىر فانىس وارى ايدى. اوستونە توز - توپراق قونموشدو. يوخوسو گليردى - گنئىردى. دئدى: «آپارىم ائو.»

گنئىد فانىسى گۈتدو. قاپى دان چىخاندا سو يوق ھاوا اوزونە دە يدى، فانىسى قويدو يئره. ايكى اللى، بۇرکو باشىنا گنئىچىتدى. قولاخلارى گۈرسنمە دى. فانىسى گۈتوروب كاپىشنى اوزونە توتوب گنئىد ائو. حىط بۇيوك ايدى. ايكى پىللە چىخىب ائو قاپى سىنا يئىشەمە مىش آغاچا باخدى، آغاچى قاباقدان ائو دىرك ائلەمىشىدلىر. غلامحسنىن ددەسى بىر مىخ چالمىشىدى آغاچا، فانىسى وىراردى اورا. مىخ قالىردى. فانىسىن توزون سىلىب وىردى مىخا. دورماق اولموردو. گىردى ائو. يئل فانىسى دىر دىردى. اودون بخارىسى يانىردى، اللرىن آچىب توتدو بوخارى نىن اوستونە. اىچرى اىستى ايدى. ھاوا اىشىقلا نىردى. يورقان - دۈشە يىنە گىردى. يادىنا توشدو تئشت قالدى طۇيله دە. دورانمادى. كاپىشنى چىخاردىب اوزاندى. فانىس آغاچا دە يىب سس وئىردى. ددەسى يادىنا توشدو. ھىچ اولمامىشىدى بىر گونون اىچىندە ھم ددەسى، ھمدە گۈرمە دىگى نئەسى يادىنا توشە.

دەسىلە گنئە يارىسى گنئىمىشىدلىر باغا، دوووزلارا سس سالىب قورخوتسونلار. غلامحسنىن دوققوز ياشى وارايدى. فانىسى گۈتورموشدو. آما باغلار يىن بىر يارىسىن دوووزلار سىندىرىب يئىردىلر. بىر سورو دووز چىخمىشىدى قاباقلارىنا. اون - اون بئش دووز. شىكارى اسلحەنى ددەسى توتموشدو اونلارا سارى. غلامحسنىن فانىسى آتىب

یئرہ قاجیب چیخمیشدی بیر بؤیوک آغاچا. دووزلار جوموشدولار ددهسی نین اوستونه، ددهسی فقط بیرین اولدوره بیلیمیشدی. غلامحسین فانیسین شوشهسی نین سینماغین بیرده ددهسی نین قیچنین سومیونون سینماغین همهشهلک یادیندا ساخالامیشدی... سحرهجن قالمیشدی آغاج باشیندا، گون چیخاندا قاقا قاقا گلیمیشدی عمهسی نین یانینا. ددهسی اولموشدو آما غلامحسین هئچ وقت آغلامامیشدی. فقط بیر سئری عمهسی یانیندا آغلامیشدی. عمهسین چوخ آز گورردی. بیر دول قوجا آرواد. اوچو بیرلیکده یاشایاردیلار. ددهسی اولندن سونرا ناهارین - شامین وئردی. چوخلوق یاتاردی. چوخ آز دانیشاردیلار. عمهسی گتمیشدی ائلچی لییه. قیزی وئرمه میشدیلر. گلیب غلامحسین اوستونه آغلامیشدی کی سنی اولندیرنمه دیم. بیرجه اوردا یاخیندان آغلاماغی گورموشدو. فیکیرلشیردی عمهسی نئچه یوز ایل بوندان قباب اولوب؟! هئچ بیر شئی یادینا گلمیردی. سانکی ازلدن یوخوموش.

یوخلامیشدی. یوخودا کنندن قوجا قیزلاریندان بیرى گلیمیشدی یوخوسونا. دئمیشدی: « منی نیه آلمیسان؟! هن؟! نیه؟!..» داشینان ویرمیشدی دئمیشدی: «یا آغلا یا جاقسان یادا منی آلا جاقسان.»

خوروز بانلامیشدی. یوخودان آیلمیشدی. گونلر سوووشموشدو. کنندن اینک لرین آپاراردی چؤلہ. ناخیرچی ایدی. بیر بالاجا اوشاق دستمال دا چورک - یوود گتیرردی ناهارا. کنددن چیخاندا «حاج عباس» چیخمیشدی قباغینا. کنف - احوال ائله میشدیلر. حاج عباس دئمیشدی: «بو قوجا اینک کیمیندیر؟»

غلامحسین بوینون اوزالیدیباخیب دئمیشدی: «قولاغی آبالاغی دئییرسن؟! قوجا ده بیر... منیمدی... قوجالیب?!»

حاج عباس اینه یه باخمیشدی، غلامحسینه دئمیشدی: «هن... چوخ

قوجالېب... اتى چتىن پېشىر، حئىفدى حيوان مېندار اولار ... تىز كىس.»
 غلامحسېن بۇركون گۇتوروب آىنەيە باخېب باشىن قاشىمېشىدى.
 دئىمېشىدى: «ياخجى دا...»

گون باتان گلېمېشىدىلر. غلامحسېن رادىونو آچمېشىدى. عاشىق لارىن بېرى چالدىرىدى. اللرىن آچىب آياقلارىن دالى - قاباغا آپارىدى. اللرىن سالدى يىرە. دوردو. حىس انلەدى اىستەدىيى بو دەيىر. گىتىدى يىخچالېن باشىنا، شاما اىستەيىردى شوربا قويا. بوز- يىرىندە بېر گىجەلىك ات وارايدى. گۇتوروب قويدو قابلا مايا. فېكىرلشېردى گرگ اىنەيى كىسە. نىە يادىمدان چىخېب كىسەمېشىم!؟ اىنك چوخ قوجالېب. صابا گرگ اىنەيى كىسە. كىرېت چكىدى گۇردو اوجاق يانمىر. پىرسى گاز قورتولموشدو. شىلانكى سىن آچىب، آپاردى دەيىشە. يولدا «تازا كىند»، «استىيار»، قالالار موللاسى چىخمېشىدى قاباغىنا، توك باسېمېش بېر كېشى:

- مېش غلامحسېن هېچ مېچىدە گلېمىسەن!؟ هردن روضەمىز اولور، سىندە گل آغلا اورە بېن آچىلسېن...

- مېن دەدە- نەمە آغلاما مېشام، نىجور آيرى آدمالارا آغلايا بېلەرم!؟
 موللا قالمېشىدى باخا - باخا، غلامحسېن سووشموشدو. «مېش صىمد» توكانىن قاباغىندا سىمېشىقا چىتلايىردى.

- هېن مېش غلامحسېن كېسولو قوتارىسەن!؟

- هېن قورتولوب.

غلامحسېن بېر بىستەدە دوز آلېمېشىدى. قىسەلرە باخېب دئىمېشىدى:
 «مېش صىمد فانېس شوشەسى يوخوندو!؟»

- شوشەسى دە وار، اۈزودە.

- يوخ شوشەسىن وئىر.

گلېمېشىدى انوہ. قېش گىجەلرى شاما فقط شوربا قویوب يىئىردى.

شامدان سونرا فانیسی گتیریب شوشه سالدی. بیر آز نفت تۆكدو. پیلته سینین باشین قتیچی ایله ویردی. کبریت چکدی. فانیس توستو وئره - وئره یاندی. اییسی انوی گۆتور موشدو. غلامحسین تتر فیتیله سین چکدی آشاغیا. فانیسی قویدو تاقچایا. اؤز - اؤزونه دئییردی یایدا ویررام یئرینه. سحر خبر وئردیلر حاج عباس اولوب. کند اهلی هامیسی قبیر سانلیق دادیرلار. غلامحسین اؤزونه دئدی: «گندیب بیر فاتحه اوخویوم گلیم گندیب ایشیمه.»

قبیر سانلیق شولوغودو. کیشی لر، آروادلار، اوشاقلار هامیسی ییغیشمیشدیلار. بیر طرفدن گنجیب دوروب فاتحه وئردی. ماماسی اوردایدی. سۆزو یادینا توشدو: «ننه ن تاب ائله مه دی...» حالی پوزولموشدو...

حاج عباس گون چيخمامیش اولموش. حالوا چالمیشدیلار. غلامحسین حالوا آغزیندا قبیر سانلیغا باخدی. دده - ننه سی بوردایدیلار. بیر - بیرینین یانیندا قویلانمیشدیلار. گندیب آفاق طرفدن دوروب فاتحه وئردی. چوخ گلمه زیدی قبیر سانلیغا. ایچریسی قیزیشیردی. آما انشییه تۆکولن بیر شئی یوخودو. بیر قوجا قیز، گننه حالوا گتیرمیشدی غلامحسینه. گۆزلری ایله غلامحسینی یئیردی. غلامحسین اوزونه باخیب سوووشدو، سانکی داشا باخیب. گندیب مش صمده، اوغلونا دئمیشدی ناهاردان سونرا ایسته بیرم اینه ییمی کسم، گلین کۆمک ائله یین. ناهاردان سونرا گلمیشدیلر غلامحسینین حیطینه. صمدله اوغلو اینکین آیاغین باغالییب اوزاتمیشدیلار یئره. غلامحسین ساری ساپلی پیچاغین داشا چکیب ایتیلدیردی. اینه یین سسی حیطه دولموشدو. بیزوو طویله ده قاپینی آز قالیردی یئریندن چیخاردا... تاخ... تاخ... تاخ... صمد دئدی: «بیزیم اترکک اینک بونا یاخجی خدمت ائله ییب هاا...»

بىزوو گۇر نە قاينى سىندىرير!»

صمدىن اوغلو شاققا چكىب گولموشدو: «آجان اينه يى چوخ سئورم
عۇمرو چوخدو، قويون دەيىر كى بئش ايله چكمز اۇلر. اينك لرادامى
باش تپار.»

- هن بونون آزى اون بئش ياشى وار.

غلامحسینين اوره يى باشلامىشدى تىپىلتى يا. گئچىب اينه يىن
باشين آلدى اينه. پىچاغى قويدو بوپوننا. ماما گلدى گۇزلرينه: «تاب
ائله مه دى...»

قىچلارينا- اۈزونه گوج وئىردى، زور وئىردى، صمدىن اوغلو دالى
قىچلاريندان ياپىشمىشدى، صمدده قاباق قىچلاريندان.

- تنز اول آخى آى اوغلان.

- ياخجى ياخجى...

غلامحسین تازاشدان اۈزونه گوج وئىر، اينك باخير غلامحسینه.
غلامحسین گۇزلرين يومور. قارانلىقدا بير شئى گۇرمور... اوتورور يثره...
- كسنمه ديم

صمدله اوغلو بير - بيرينه باخىرلار. صمد دئىير: «وئر منه گۇروم

پىچاغى.»

غلامحسین چىغيرير: «يوخ ايسته ميرم... ايسته ميرم كسم. ايسته ميرم

قويون كسم.»

قويون كسميشدیلر. صمد دئىشدى: «كىشى! اينك كسمك
اوچوندو، اتين يئمك اوچوندو، سوتون ايچمك اوچوندو... يوخسا من
بونو نئىنيرم؟ داهى بو دوغادا بيلمز كى...»

غلامحسین باشين سالمىشدى آشاغايا. اينه يى آپارىب سالمىشدى
طۇيله يه. گنجه يارىسى طۇيله دن سس گلدى. ايتلر باشلادىلار هورمه يه.

غلامحسین گئیدیپ طۇیله یه باش چکدی. اینک اۇلموشدو. غلامحسینین گۆزلىرى باشلادی قیزارماغا. بیرنین سورتدو قولونا. اینکی زورلا طۇیله دن ائشیه چکدی. حیطین قیراغیندان داشقاسین گتیریب باش طرفین قویدو یئر. سورویه - سورویه اینه یی قووزادی داشقانین اوستونه. قاتما ایله باغلادی داشقایا. داشقانی باغلادی ائشیه یینه. داشقایا بیر بئل قویدو، فانیس ایله کبریت گؤتدو. فانیس یاندریب ائشیه یین قباغینا توتوموشدو. فانیس باخاندا سینماق سسی یادینا توشوردو؛ دده سی. قره داغین اته یینده دایانمیشدی، اینه یه باخیب یئری قازمیشدی. تر بئلیندن آخیردی. یئر یوموشاق ایدی. بیر مئتر بویو اولاردی، بیر مئتره درینلیی. داشقانی ائششکدن آچدی. سورویه - سورویه اینکی گتیریب سالدی قبیره. اینک چوخ بۇیوک ایدی. اوستونه تورپاق تۇکدو. قبری دولدوردو. چۇمبلتمه اوتورموشدو باخیردی قبیره... اللری دیزلریندن ساللانمیشدی. ماما گلیمشدی گۆزلینه، گۆزلىرى دولموشدو.

باشلامیشدی هایقیرماغی... تورپاغی اللریله سیخیردی - اوتوروردو. ماما دئدی: «تاب ائله مه دی...»

آغلادی اینه یه! ننه سینه! اوره یی چیرپینیردی. حیس ائله ییردی گوجله نیب. طۇیله نین قاپیسی آچیق ایمیش. بیزو دالیسیجا گلیمشیمیش. غلامحسین باخیب بیزو و آ دئدی: «سنیده کسمه یه جه یم.»

ایکی قبیر، ایکی سؤیود

ایکی قبیر، ایکی سوئود

۱

کیتابی جیر یلمیشدی. دفترینین جیلدی یوخودو. همیشه مدرسه دن قایدانان سونرا، قویاردی تاقچادا، قرآنین اوستونه. شالوارین گئیپ، کیتاب - دفترین گؤتوروب ائودن چیخدی. ائشیک سویوق ایدی. یئل اسیردی. کیتابلاری ویریپ قولتوغونا، اللرین جیبینه قویوب، بیر داش دیمیرلادا - دیمیرلادا یولا دوشدو. «قوجالار دوواری» نایئتیشیب، ایسته بیردی سوووشا. سالمندان دوواریندا اوچ قوجا کیشی اوتوراردیلار. بونو اوزاقدان گودردیلر. یئتیشنده قوجالارین ایکسی بیرلیکده دئیردی: «زیپو باغلا!» صفر تئز الین آتیب زیپین باغلاردی. باغلا یا - باغلا یا دئیردی: «هیکیدیرین گؤرک!» اوللرلده اورینده دئیردی. سونرا دیلینین آلتیندا، سونرا اوزلرینه دئیردی. اوندایدی کی اوچونجو کیشی دئیردی:

«بېجھو!» «صفر» يولنون دالى سين توتاردى.
 ايكي كيشى باشلاردىلار دانىشماغا. گۆزلىرى ايشلداردى: «بونون ننهسى... واى واى واى...» هرهسى ايستردى اونو بيرده اونلا گۆروب - گۆرمه دىكلرى ايشى بوتون جزئياتى ايله يادلارينا گتيرسينلر، همه شهده بو جزئياتدا سۆزلىرى چىخىب ايشين اصلى يئرینه يئتىشمز يديلر. اوچونجو كيشى دئيردى: «منه نيهه دئمه ميشديز! هن؟ دورون جهنم اولون... گئدين خارابازا... دورون...» هاميسى بيرليكنده گئدرديلر. بو ايش جمعهلردن سونرا - كى صفر بوردان سووشمازدى - هرگون اولاردى. مچيده اذان دئيلردى، گتتمز ايديلر. گودرديلر گليب گئچسين. صفر اونلارين گۆزلىرىن ايشلدا داردى، چونكو اوندا ننه سيندن بير شئيلر وارايدى. گۆزلىرىنده، يئرىشىنده، سسينده. همان او «هيكدير» ينده. سئورديلر دانىشديرسينلار آما دانىشماز ايدى.

۲

ماما ترين اليله سيليب، ترلى - ترلى «محرم» ين قولاغينين ديبينه قويدو: «بير دفهده اوشاغين اولسا، گئديب چىخاتماميش دئيه جهيم گئدسن ننه سینهده، اوشاغادا قبير قازاسان... بيلدين!؟»
 محرم باشين تولادى: «تنيكه خام والله...»
 - سس سالما... گۆرر...

محرم ساغ گۆزونون اوستونه آتيلميش توپورجه يه فيكىرلشيردى كى گليب دولاجاق گۆزونه. «تنيكه» نين گۆزلىرى دانىشيردى محرمه. بويو آلچاق ايدى. سيللى ويراندا باش بارماقلارينين اوستونده دور موشدو. چوخ آريق.

بوچور سیللی یئمک کتده اول دفة ده ییردی. چوخلاری تنیکه دن سیللی یئمیشدیلر؛ جماعت آراسیندا. محرمین آلتی قیزی، بش اوغلو وار ایدی. اولدو یئتدی قیز، بش اوغلان. اوغلان ایسته ییردی. اوره یینه یاتمادی. گتدی اروادینین یانینا. اوشاق قوجاغیندایدی. سارالمیشدی، چتین نفس چکیردی. گوزلرین محرم دن آلیب وئردی اوشاغا. محرم دیزی اوسته اوتوروب دئدی: «دای قوتاردی سارا، اوشاق ایسته میریک.» سارا گوزلرین یومدو.

۳

ناهاردان سونرایدی. گون رنگین ایتیر میشدی. محرم، «کلثوم» و چکمیشدی طویله یه. تنز - تنز جیریق - باجادان باخیردی ائشیکدن بیر اونلاری گورمه سین. کلثومون اللری محرمین اوزونده ایدی. کلثوم دئدی: «باخ محرم! دای من یورولموشام، هر گون داوا، هر گون آغلاماق... بسدی.»

کلثوم طویله دن چیخدی. سارا دوروب یولا دوشدو. کلثوم، سارانی گورنده نفس آلیب الین سینه سینه قویدو:
- قیز نه قئیر یسن؟ قورخوتدو منی!
- گل میشم اینه یی ساغام.
- وئر منه... وئر منه... اوزوم ساغارام... سن گت گور آجان بیر شئی ایسته میر؟

زورلا قابی الیندن آلیب یولا سالدی. سارایا باخیردی کی اوزاqlاشیر، دریندن بیر نفس چکدی.

گنجه شام باشیندا سارا گوردو کلثوم دوروخور. ایسته ییردی شام تنز

قورتولسون گىتسىن ياتسىن. ليوانداكى سويو جالادى سوفرايا. «قوچعلى» دندى: «ناوار قىز... نە خبرىندى؟» بۇيوك قارداشى كلثومون توكلرىندىن ياپىشىدى چكىدى: «فىكرىن ھاردا؟»

- آى ى

كلثوم قىزاردى. باشىن سالىب آشاغا شوربانى يىيىپ چىخدى اوستە: «ننە گىندىرم ياتام، يوخوم گلير.»

سارا دونوب باخىردى بىر يىرە. سحرىن قان تۇكولمەسىندىن قورخوردو. بىر طرفىدە يول آچىلمىشىدى بىلەسىنە سۇيونوردو. گىتدى كلثومون يانىنا. كلثوم پنجرە قاباغىندا، ياشىل پتويا بورونموشدو. سارا پتونى آچىپ گىردى يىرىنە، باشلادى اونو اۈپمەيە، بوپوندىن، دوداقلارىنان...

- گىت سارا... گىت... اىستەمىرم.

كلثوم سارانى ايتەلەدى ائشىيە.

- ھە! بوپون ھانسى ائششەيىن وار ايدىن؟

- خفەلن...

- ياخجى، ائششك يوخ ھانسى آتىنان؟

كلثوم دوروب ياپىشىدى سارانىن توكلرىندىن.

- ائششك كىمى آنقىرمىيىنجن اۋتورمىرم.

آنقىردى. بۇيوك قارداش سسە چىخدى اوستە.

- نوار قىز!!! كلثوم سن يىكەسن آخى.

قوچعلى آلتدان سسلەدى: «جعفر! كلثومە دىنن گىتسىن سو

گىتسىن... كریم گلىدى.»

سارانىن اورەيى چىرىندى. كلثومون گۈزلىرى چىخىشىدى تپەسىنە.

جعفر دئدی: «ائشیتدین؟» یئندی آشاغا. کلثوم یاپیشدی سارایا: «نولار سارا! سن گئت سو گتیر! ... منیم ایشیم وار... یانی یوخوم گلیر... یورولموشام... نولار گئت.»

سارانین اورهی یانیب، یئندی گئتسین سو گتیرسین. ننهسی گوروب قویمادی: «یوخ... سن یوخ... کلثوم گتسین.» کلثوم گتیمیدی... سیللی یئییب ییخیلیب، قارینا تپیک دهیندن سونرا یولا دوشدو. سارا چیخدی اوسته. پنجرهیه باخدی؛ پتویا. محرمین سییللری، دوداقلاری، بیر رویا کیمی ذهنینه گلدی. یئرینده اوتوروب باخیدی پتویا، پنجرهیه. ذهنی بوش ایدی. گولمه یی گلیردی. دوردو گتدی بوروندو یاشیل پتویا.

۴

جمعه ایدی. شنبه دن گودوردو جمعه گلسین. محرمین ائرکک اینه یی یوخ ایدی. گرک گئدیب «حاج رحمان» دان آلیب گتیرهیدی. اوزوایله چوخ دانیشمیشدی. جمله لرین مین دفه چئویریب دوزموشدو. آمما قیرمیز رنگی اوزوندن گتیمیدی. اینه یی طویله یه سالینجا باشی آشاغادایدی. طویله قاپیسین اورتندن سونرا دریندن نفس چکیب اللرین بیر- بیرینه سورتدو. اینکلر ایشه باشلایاندا محرم گولوردو. او یوز- بو یوزدن باخیدی بیر شئیلر گؤرسون. طویله قاپیسین آچیب ائشیه باخدی. گلیب - گئدن یوخودو. قاپینی اؤرتوب، اهییلیب آلتدان باخدی. آغزینین سو یو آخدی. اؤکوزون ایشین چوخ به یه نمیشدی.

بو ایش محرمی یو باتدی. جمعه لر دؤرت دولچا یوغورت گؤتوروب گئدردی یول قیراغیندا ساتاردی. ناهار وقتی سووشموشدو. آمما

محرم سارا چالديغى يوغورتلارى گۆتوروب تلسىك ايستەيىردى
 اۈزون يىتىرسىن يول اغزىنا. يولا يىتىشمە يە گرگ بىر تپەنى دۇير
 ويرايدى. يوبانديغىنا گۆرە تپەدن چىخماق ايستەدى. تزه يىتىشمىشىدى
 تپەن باشىنا، گۆردو بىر قىز-اوغلان بىر بۇيوك داشىن قىراغىندا ايش
 اوستوندىلەر. نە گندەيىلدى نە باخا بىلدى. قىزاردى. اوتدو يىرە. اۈزۈنە
 جرأت وئرىپ ھردن قالخىپ باخىردى. اونلار بونو گۆرموردولر. شىرىن-
 شىرىن سىسلىرى گليردى. كلثوم يادىنا توشىدو. اونلا بوجور يىرلردە
 بوجور سىسلر چىخارتمىشىدىلار. اونلار بىراز سونرا دوروب گىتىدىلر.
 قايتىدى ائو. ھالى پوزغونويدو. دولچالارىن دستەسى اللرىن
 كىمىشىدى. شامى سىس سىز يىيب سارانين - اوشاقلارىن سۆزلىرىنە
 قولاق آسىپ ھردن باشى ايلە، دوداقلارى ايلە قىسساجواب وئىردى.
 سارا كىچىك اوشاقلارى ياتىردىب گلىدى محرمين يانىنا. اللرىن قويدو
 محرمين آلنىنا. تىبنە باخىردى. اللرى محرمين باشىن قىزدىردى. محرم
 يورقان-دۇشكەدە باخىردى سقىن آغاجلارىنا. فىكىرلىشىردى... اينكلرە،
 قىز-اوغلانا... سارايا، كلثومە، ھامىسى باشىندا فىرلانىردىلار.
 - چىراغى وىر.

«ماما» نىن آياغى چوخ تىز ائوە آچىلدى. ھر گلىب-گىتىدىكجە محرمە
 گۆزون آغارداردى. محرم ھەمەشە باش آشاغايىدى. «سارا اوشاغىنان
 بىرلىكدە اولە جك» سۆزۈ كوچە-كوچە، ئو-ئو، آدم-آدام دولانمىشىدى.
 محرم زمىدە ايشلە مكلە باشىن قاتىردى. ھردن بىر اوندان-بوندان سىقار
 آلىپ چكىردى.

كىند آروادلارى تىز-تىز گلىب سارانى گۆروردولر، ايشلىرىنە

یتیشیردیلر. «ماما» گلهجهیدی آخیر ماینالاری، سؤزلیرى دئسین. محرمین باشیندا اوگونهجن «پوخ یئمیشم» فیرلانیردی. آما جماعتین حرکتیندن، باخیشلاریندان و ماماین ایکی ایل بوندان قاباق دئدیگی سؤز دوشموشدو باشینا: «گت قبیر قاز.» سارا محرمی ایچری چاغیریب حلالیت ایستهدی. محرم آلنین دایاییب سارانین قارنینا، گؤز یاشلاری بوتون پالتارلارین ایسلاتدی. ایکی آرواد یاپیشیب قوللاریندان آپاردیلار ائشییه. ماما گلیمیشدی. سوروندو گتدی قهوه خانایا. کندین کیشیلری اوردایدیلار. سلامسیز گئچدی ایچری، قلیانلارین توستوسو بونو بورودو. هئچ کسی گورموردو. دیزلرین قوجاقلایب اللریله آیاق بارماقلارین اوینادیردی.

قلیان توستوسون ائشییه وئره - وئره، ایستیکانی نعلبکی یه قویا - قویا، بیر - بیرله دانیشا - دانیشا هامینین فیکری بوندایدی. قهوه خانانین شاییردی بیر چای گتیریب قویدو قاباغینا. جماعت سسلندی: «مش محرم بویور گورح.»

گؤزلرین دیره میشدی آیاقلارینا. بیر کار کیمی اولموشدو. «مش احد» گلدی. اوچ - دورد نفر دوردولار آیاغینا. «یاالله مش احد»، «بویور گورح.»

- بویورون، بویورون.

محرم باشین قووزادی. باشلادی نفس چکمه یه. دریندن نفس چکیردی. گؤزلرین اوراجاکی یئری وار ایدی آچمیشدی، ایی چکیردی. مش احدی گورنده باشلادی تیتره مه یه. ایچریدن تیتره بیردی. آیاقلارین اوتوروب اوزون قوجاقلادی. آما گننه تیتره بیردی. بدنی ساغ - سولا،

باشى اوست - آشاغايا تېترەيىردى.

- مش احد انشىتميشم قېرىستانين گون باتانى دولوبدو. سنین ائوين بو باشدادير. بيز اۈلولر يىمىزى آپارىب گون چىخان طرفدە قويلایانما ريق. بو قېرىستانين سندن سونرا قوروقچوسو يوخدو. كافتارلار گليب قازيب اۈلولر يىمىزى چىخاردارلار، يادا دوشمن لر يىمىز. نئينه مه لى يىك؟
- نایران اولمايىن. هله بىر - ايكى ايل گون باتان طرفدە يئروار - چونوب باخدى محرمه -آمما ايكى گۈزل سۇيود آغاجى وار، بىرى بالا، بىرى بۇيوك، اوردا ياتانلار ين كئفى اولسون. بئھشتين اۈزودو. يامان ياتمالى دى.

محرم جماعتين اوزونه باخدى. يا باشلار ين توولا يىردىلار يا گۈزلر يله محرمه دانىشپىردىلار. باخيشلارى چكنمه يىب چىخدى انشىيه. قهوه خانا قاباغىندان بىر بئل گۈتوروب قېرىستانا سارى گئتىدى. مېلت چىخىب قهوه خانانين قاپىسنا محرمين گئتمه سینه باخىب، دانىشپىردىلار:

- تىكە دئمىشىدى دا سارانان ياتما.

- ايندى بيول تاوان وئر.

- الله گۈرستمه سين.

سۇيود آغاجلار يئتىشندە، محرمى آغلاماق توتدو. سۇيودلر؛ بىرى بالا، بىرى بۇيوك. بىر آتدیم آرالارى يوخ ايدى. بۇيوك سۇيودون آلتيندا باشلادى ساراي قبير قازماغا. بئل ووردو. تورپاغى گۈتوروب سول طرفينه تۈكوردو. هاوا ايستى ايدى. قېرىستاندا بىر آرالىق ايتيندن سونرا هئچ زاد يوخ ايدى. ايت چوخ آرىق ايدى. بئلى گۈرندن گۈزلرى ايشىلدا يىردى.
محرم ساراي فېكىر لىشىردى! ... آليب قوجاغينا قويوردو قېرىنه.

اینانمیردی. ذهنین آپاردی دالی یا. دوشونوردو: یاغیش یاغیردی، گنجهدیدی، ددهسی ائویندن قاییدیردیلا. سارا، محرمی چکدی چادرانین آلتینا. گولوردولر، یاش اولوردولار، هرهسی چادرانین بیر طرفیندن یاپیشیب باش - باشا قاچیردیلا...

- بسدی سارا...

- بیردانا... بیر دانا... آآهان!!!

- پاتدادیم، بسدی...

- سارا گئت یات سحر گندرم دؤهتوره...

- یوخ نییه؟! نجور یاتا بیللم؟! تین وار هله... نه قدر دئییرم بوزلو سو

ایچمه...

- سارا بیر سؤز دئییم؟

- نمنه؟

- سؤیونورم کلثومون یئرینه سنی قاچیتیمیشام... نیه گولوسن؟

قبیری شیرین - شیرین خاطرهلرله قازمیشدی. هئچ بیلمه میشدی نه وقت قازیلدی. قیردن چیخماغا، ساغ - سولا تپیک آتا آتا، بئلی قبرین ائینه قویوب، یاپیشیب، چیخدی اوسته. بالا سؤیود آعاجینا باخدی. تورپاغا بیر بئل ووردو. بئلین باشینین یاریسی گنچمیشدی تورپاغا. دوندو، قازانمادی. هانسی خاطرهلرله قیر قازایدی؟ هانسی باخیشلارلا؟ هانسی سسلرله؟ هانسی دوداقلارلا قیر قازسین؟

تیره دی. دیزلری قاتلاندى، بئل الیندن یتره توشدو. الین سوخدو

سويوق تورپاغا، گۈزلىرىن يۈمدۈ، بىر اوشاق سسى قبرىستانى بورودو.
 اغلايىردى. فيكىرلىشىدى: «حتمن ننه سسى سوت وئرميىب!»

۵

سۆز كندى بوروموشدو: «محرم آرواد - اوشاغينا قبير قازيب!» كلثوم
 بىرىن چكيىب، قاشلارين بىر - بىرنه تىكميشدى. اول انشىدنده، قاجيب
 اينادا اۋزونه باخميشدى. قيافە سىندن زهله سسى گنتميشدى. گنديب حنا،
 لاک، سورمه گتيريب اوز - گۈزونه، باشينا چكميشدى. داها يوخوسو
 گلמידى.

- يتشديك محرمه!

گنجە وقتى باشلادی چۆرك ياپماغا. گولومسە نىردى. محرمە
 سئۈشمكلىرى يادينا توشموشدو. دوداق آلتى «زندگانلىق بوندان سونرا
 ياپيشاجاق... سارايا اولوم آزدى گرگ گنديب قىرىنە سىچام... بىر آز
 اورە يىم سويويا.» گنديب يخدانين قاپسىن آچيب، محرم وئرن چرقتى
 پالتارلارين آلتىندان چىخاردىب باخدى. ايىلەدى. بىر نىفرت دولدو
 دامارلارينا. «بو چۆرە يى ئى تا يتتيشك قىرىو!»

صفر گىردى اوتاغا: «ننه... آجام.»

- يتتىم، بو گنجە وقتى هاردئيدىن؟

- آجام

- تىكە گلىب كنده؟

- بىلمىرم.

صفر باشين قاشيدى، ايى چكدى: «تزه چۆرك ايسى گلير.»

- گئت محرم گىلىن قاپىلارين دوى بو چۆركلىرى قوى يئره، قاش گل

بیلوه تزه چۆرك وئريم. هئچ كيم گۆرمه سين هاسنى!!
صفر اينانمادى تزه چۆره يه آمما انودن چيخيب، تنز اوزون يئتىردى
محرم گيلين قاپيسينا. قاپى آچيق ايدى. بويون اوزاتدى. آغ پردهلرين
داليسيندا كولگه لر گۆردو، چوخودولار.

- نه ايسته بيرسن؟ كيمسن؟

محرم ايدى. اوتورموشدو حيطة. صفر دستمالا بورونموش چۆره يى
ايكى اللى قوجا قلايب محرمه ياخينلاشدى. حيطة چيراغ يانميردى.
محرم تزه چۆركلرين اييسينه باشين ياريمچيلىق قووزادى. گۆزلىرى
خومار ايدى. بير شئى گۆرموردو. چوخ يورقونويدو. ايكى گونودو
ياتما ميشدى. «بونلار سيزين دى.» صفر چۆركلى محرمين اته يينه
قويوب انودن چيخدى. چۆركلرين ايبى، محرمى آيتميشدى. آيرى بير
شئى اولسايدى اتاردى يئره. دوروب خومار - خومار حيط پيله لر
چيخيب، اوتاق قاپيسين دؤيدو. بير ارواد گليب قاپينى آچدى. محرمين
بوينو اه ييلميشدى: «بو چۆركلى وئرين سارايا يئسين، قووات اولسون.»
ارواد چۆركلى آليب قاپينى اؤتدو.

محرم باشين دووارا قويوب، آغزى آچيق ياتميشدى. انودن نازيكدن
چيغيرماق سسى گلدى. محرم بيلمهدى. خورولدو يوردو. اوتاق قاپيسى
مؤحكَم آچيلىب دووارا ده ينده، آتميش شوشه سى سيندى تۆكولودو. محرم
اوزون ساخلا يانمايب قيسسا سو آتيلدى شالوارينا. ديك آتيلدى. زيبيندن
ياپيشا - ياپيشا، ديزلرين بير - بيرينه سورت - سورت ياخينلاشدى اوتاق
قاپى سينا. اوتاقدان حيطة بير آز ايشيق توشموشدو. دؤرد ارواد قاپينى
كسميشديلر. كولگه لرى توشموشدو محرمين اوستونه. «نولوب؟ اوشاق

«گىلدى؟»

- بو چۆركلىرى سنە كىم وئرىب؟
- ھانسى چۆركلىرى؟
- ايندى ھا منە وئردىن آپارام وئرم سارايا؟
- چۆرك ھاردئىدى من تاپام وئرم سنە؟
- آروادلار يىرى دئدى: «گىژدى بوا» چۆركلىرى قويدولار پىلەلر اوستە.
- بويور... گئچىن ايچرى... گئچىن، بو بىر آرواد ايشى دىر، كىشىنىن كى يوغون اولار.
- محرم دىقتلە باخىردى چۆركلەر. اوچ چۆرك ايدى، لاواش.
- قاتلانمىش بىر بىرى نىن اوستونە. پىلەلرى چىخىب چۆركىن قاتىن آچدى.
- دال - دالى گئدىب يىخىلدى يئرە «يا ابا الفضل.»
- ايكى دانا اورتا بارماق يوغونلوغوندا سالمىشىدىلار چۆرە يىن آراسىنا.
- محرمىن داھا يوخوسو گلמידى.

۶

كلثوم بىر كالون نفت آلىب آپارمىشىدى قبرىستانا قويموشدو. بو ايش سۇيود آغاچلار يىن گۇرندىن سونرا فىكرىنە توشموشدو. بىر بۇيوك تلىس تاپىب، اۈزوندىن سونرا صفرىدە مجبور ائلەمىشىدى اونا سىشىسىن. ھرزاد يئىردى. دالىسىن برك ايشە سالمىشىدى. محرم وئرن چىرقتى باغلايىب، تلىسى انششە يە میندىرىب قبرىستانا سارى يولا دوشدو. تلىسىن سويو انششگىن اويوز - بويوزوندىن سوزوردو يئرە. ايسى كوچەنى بوروموشدو. ھىچ كىم يوخويدو. كتدە آروادلار كىشى لرىن قارا كۆينكلرىن بوخجىدان، يىخندانان چىخارتمىشىدىلار.

تئیکه پنجره نین قاپسین آچیب دندی: «قاچ خوجادان ماشین گتیر، بوردا اولان ایش دهییر.» محرم قاپیدان چیخدی. «اؤزون یوخ... آدم یوللا.» ایکی عمی اوغلسون یولا سالدی. اولار قارا کۆینک اهییلرینده کئندن چیخدیلار.

صفر آج ایدی. ننه سی ائوده دهییردی، چیخمیشدی ائشیه، اؤزباشینا دولانییردی، هئچ بیر شئی بیلمیردی. اللری جیبینده، گۆیده قوشلار باخیردی.

محرم حیطده توزو گئدیردی. آروادلارین بیر قاپینی آچدی، محرم تئیکه نین الینده اوشاغین قولاغین گۆردو. «مش محرم خوجایا گئدلره دئنن قئیتسینلر، اوشاق گلدی.»

- سارا، سارا نجوردی؟

- گئت دورما

قاچا - قاچا یولا دوشدو. گرک تپه نی دؤیر ویرایدی. زورلا تپه نی چیخدی. عمی اوغلانلارین گۆردو. صفر قوشلار باش بارماغین گۆرسه دیردی. محرم صفری گۆرنده، سؤیوندو یوندن گلیب باشیندان اؤپدو. آغزی کۆپموشدو. توپورجه یی توشدو صفرین باشینا. نفسین تزه له دی.

- آآی ی ی... عبدالله، کریم... قئیدین... قئیدین... باشی

گۆرسنیر... قئیدین.

گولوردو. آغلا بیردی، الی تیره بیردی. صفر قیزاردی. ساغ الین چکدی باشینا. توپورجک الینه گلدی. محرمه باخیردی. اؤزونه گوج وئریب

اھیلیب زېپىنە باخدى. اورەيىندە دئدى: «ھانى گۆرسنىر؟» بىلىردى بوگون قوجا كىشىلەر يوخدو، اونا گۆرە اۈزو زېپىن چكەمىشىدى. حىرسلندى، گۆزلرى محرمى يىمىردى. يىردن بىر داش گۆتوروب چىردى محرمين باشىنا. تاق ق ق... محرم اۈزو نىچە لحظە بو پوكا سسدىن خوشلاندى. آغرىسى لذتىن آرادان آپاردى، سجدە كىمى اوتوروب باشىن قوجاقلادى. ھريان قارانلىق ايدى. كاساسىندا قانى گۆروردو كى دولوب - بوشالير. ھىچ زاد گۆرموردو. تىپشنىمىردى. كرىم ايلە، عبدالله يولدان قايدىردىلار. - باخ، باخ او محرمە... كۆپى اوغلو قىبلەدە تانىمىر، ياخىندا اولئىدىم بىر بارماق ائلىيب قاچئىدىم.

- آلاھىن ايشىنە باخ! كىمى اولومدن قايتارىسان!!؟

صفر داشى ويراندان سونرا، تپەدن يىنىب عبدالله، كرىمىن يانيندان سوشاندا، ائشىتىدى: «كىمى اولومدن قايتارىسان؟» گندىردى ددەسىنىن يانينا. ھاوا قارانلىقلا مىشىدى. ائو «قرە قالا» نىن اتەيىندەيدى. ددەسى، بىر آروادلا ياشايدى. چىراق يانمىردى. صفر قاپىنىن بۇرون آچىب اىچرى باخدى. ايش اوستونەيدىلر. كىشى - نىن گۆزو ساتاشدى صفرە: «قودوخ! نە اىستىرسن؟ من سنىن ددەن دەيىرم. سنىن ددەن محرمىدى، محرم. بوردان گت.» محرمىن آدىن ائشىتمەمىشىدى، ددە آدىندا ائشىتمەمىشىدى. تىز يادىنان چىخدى. قايتىدى كندە. محرم گۆيە گوللە آتيدى. صفر دئدى بس كى اوندان اۋتوردو. ائو گندنەدى. يولون چئورىب قبرىستانا سارى گتتى. ھاوا سرىنلەمىشىدى، گۆي بولوت سوزايدى، آي، اولدو زلار دوزولموشدولر. اۈز آياغىنىن سسىندن سونرا آيرى سس ائشىتمىردى. بىر يىكە حىوان گۆزلرى سىچدى. تىپشنىمىردى. گىردى بىر قبرىن دالىنا.

هله بیلنمه میشدی حیوان قاطرایدی، ائششك ایدی یا آت ایدی؟ ایکی داش گۆتدو- مدرسه اوشاقلاری همه شه قورخاردیلار. بونا قشنگ كۆتك ویراردیلار آما الی داشا یئتیشسهیدی، اوچ یوز مئتیرده فاصله آچسایدیلار، اۆزلرین باتیراردیلار- داشین بیرین حیوانا ویردی. آنتیردی. كلثوم تلیسی بوشالدیددی. نفتی تۆكموشدو سۇيود آغاجلارینین دپینه، بیرآزدا قبیره. قبرستان نفت ایسی وئیردی. ائششهین سسینه قبیردن باش قووزادی باخسین. صفر باشی گۆرنده، محرمین آغلاماغی، كۆمك ایسته مهیی، عبدالله ایله کریمین دانیشماسی: «کیمی اولومنن قایتاریسان؟»، بیر آن ذهنیندن گئچدی. داشی فیرلادی. كلثومون ایکی قاشی نین آراسینا. چیغیرماق سسی قبرستانا دولدو. كلثوم قبرین اوتاینا دهیب توشدو ایچری. صفر قاجدی.

مش احد یئرینین ایچندهیدی، یاتمیشدی. سسه دوروب آرخالغین گئیب، فانسی گۆتوروب، قبرستاندا یولا توشدو. ائششهیی گۆرنده قبیره یاخینلاشدی. فانسی قبرین قیراغینا قویدو. اهیلدی باخدی. پوخ، تلیس، بیر آرواد کی اوزو قویلو دوشوب قبره. اؤزون ایتیردی. قاجدی. آرالیق ایتی گلیمیشدی قبرین دؤیره سینه فیرلانیردی. ایستیردی دوشه ایچری. تورپاق جومدو. فانس ایله بیرلیکده دوشدو ایچری. الوو گۆیه گئیدیدی. ایت، ائششك سسی بیرآز سونرا کسیددی. قبرستاندان یانیق ایسی گلیردی. گولله سسی چوخالمیشدی. صفر یخدانا گیریب یاتمیشدی. یوخودا محرمی گۆروردو کی دئیر: «زیپو باغلا!»

نه ایسته پیرسن؟

نه ايسته ييرسن؟

باشلانىش بير

«آمنه» سوфра باشيندا دونوب، باشين قووزامادان «حاج غلام حسين» ين قيچلارينا، گليب - گئتمه سينه باخيب دوشونوردو كي حاج غلام حسينين جوراينين باش بارماغي جيري يليب، اودوركي قاريشقا توخومونا اوخشاين دويولر بوغازيندان آشاغا گئتمير. حاج غلام حسين آخسايا - آخسايا بير كاسا سوت گتيريب ايچينه چؤرك دوغراييب چيخيب صندلى نين اوستونه، اوستن آشاغي باخدى آروادينا. ديشلرى نين هامى سين چكدير ميشدى، داماقلارين بير - بيرينه ويريب شاپيلداديردى. آمنه بوشقابي سينه سينه جن قووزاييب ايسته ييردى بو او جالغى ايتيرسين، هر بير قاشيق آغزينا آپاردىقجا، دؤرد ديش آلتدان، دؤرد ديش اوستن، بير - بيرينه سورتوردو اينانا كي ديشلرى اؤزونونو.

حاج غلام حسين فيكىرلشیردی بو گنجە ياتايبلە جك يا يوخ؟
خورولدايا جاق يا داھى خورولداماق سسى اولمايا جاق؟

«بو ايشلر جوانليقدا اولايدي آدام تاب ائليه يدي. قوجا واختى ال
تيتريه يير، گۆز گۆرمور، قولاغ باتيب، وار يوخ بير ديش اونودا چك توك يئره»
- آمنه!

- ياواش سوفرانى باتيردين، اۈسگورمه نى هاردان گتيردين؟
- چۆرك بوغازيمدا قالدى، بو گنجە قيرين اول گنجە سسينده چتتين
اولاجاق.

- قورخوسان ياتاسان؟
- اۈلمكدن قورخوم يوخ آما ياتماقدان قورخورام.
- نئينك صندلينده ياتارسان.
- جاوان اولايديم عزرائيلى گۆتوروب ويرارديم يئره.
- سن ايندى گرگ آلاهدان راحت بير اولوم ايسته يه سن، تسبئح
گۆتور، سجاده قيل... گنتدين مكه يه گليب بو سۆزلرى دانيشاسان؟
- اۈلمك دن واجيب بير ايشيم وار!
- نمنه؟

- بيلميرم. سنده آز گۆينه. قارداشيويين آروادى اۈلوب، اونون يئرینه
سنى يازسين آپارسين.
- من دئيرم نيه گنديسن ...
- گنديسن؟
- ايسته ميرم.
- نه ايسته ييرسن؟

باشلانیش ایکی

پالتار گۆتورمه دن ائودن چیخیب حیطی آتلایب گوردی حاماما. آلت پالتارلارین سویونوب، تئشتی قویدو آنبارین آلتینا، دولسون. آینادا ساققالین الینه آلیب آزالتماسینا فیکیرلشیردی. چؤمبلتمه اوتوروب سودان تۆکدو باشینا. مراغا صابینی گۆتوروب باشینا چکدی. گۆزلرین یوموب صابینی اوزونه سورتدو. قاپیدان بیر سس گلدی، دؤنوب قاپییا ساری باخدی. بیر کس یوخودو. گۆزلری باشلادی گۆینه مه یه. کاسادان سو گۆتوروب تۆکدو باشینا. چاغیردی: «آمنه!» باخیردی قاپی یا، مات شوشه دن بیر شئی گۆرسون. هئچ کس یوخودو. دوروب قاپینی دایادی دووارا.

- حاجی لوت سن اورت اورت.

- هاردا سان؟

آمنه پالتارلارین باسدی قارینا، ایچریه ایتله ییب او بیر ی الیه قاپینی باغلادی. حاج غلام حسین پالتارلار قوجاغیندا دوندو. مات شوشه دن بیرینی گۆروردو کی اوزا قلاشیر. سسله دی: «آمنه؟»

- ناوار؟

«گل کوره ییمی سورت» دیلی نین آلتینا جان گل میشدی، آمما اوردا سینیب تۆکولدو آغزینین سویونا. آمنه سسلندی:

- نه ایستہ بیرسن؟

۱

- تبریزده هئچ زاد یوخ، ماشین لارین توستوسو، سسی، شو فئرلرین آنقیر ماسی...

- باخ آجان! ... باخ! چرخ فلک...

- گل گل، داھى اونا حوصلە يوخ.
 - آجان ايکى تومن وئر گنديم مينيم!!
 - غلام حسين! گورموسن بيمار يستاندان چيخيريقي، پوللار يميزين
 ھامى سين خشلە ديك، آنلا.

غلام حسين ددە سينين الين اۋتوروب، سرعتلە اۋزون يئتيردى
 چرخ فلکە، ياپيشدى ميلە سيندن. صاحابى غلام حسين قولتوقلار يندان
 ياپيشيب ايستە ييردى قووزايا مينديرە چرخ فلکە.
 - قوی يئرە، قوی يئرە اوشاغى... ايستە مز مينديرە سن. قوی يئرە... سنە
 نہ دئديم... ھن؟

تاققىلتى ايلە قويدو غلام حسين قولاغينا. غلام حسين اوزو قيزاردى.
 قاشلارى ييغىلدى. گوزلرى ياشا دولدو، ايستە ييردى آغلايا، قورخوردو.

۲

بیر ساھات اولاردى موشرى توکانا گیر مە میشدی. «جاماعات میوہ
 توکانینا گیر مییب ھارا گیرە جکلر؟» توکاندان انشییە چیخیب، تسبیح
 الیندە، ساغا دۇنوب در بندە باخدی. اوشاقلار توپ اوینا ییردی لار.
 تسبیحی اوغچوندا یومورولادی. گیردی در بندە.

- اولان سیزە دئمە میشم بوردا توپ اوینا مایین؟
 اوشاقلارین بیرى دیلین چيخارتدی. حاج غلام حسين قاچدی
 اوشاغین دالیسیجا، بیلیردی يئتيرنمە يە جک، تسبیحی آندی. تسبیح يئرە
 توشدو. اوشاق گوتوروب آتدی داما، قاچدی.

- كۆپك اوغلو ھارا آتدین تسبیحی؟!
 حاج غلام حسين اۋز دامینا دوشموشدو. توکانى باغلايىب، گليب

حیظدن نردووان قویوب چیخدی داما. گون ویریب قیری اریتیمیشدی. دامین قیراغی ایله گندیردی. تسبیح آبی رنگ ایدی، تئز گۆرۈشدو. اهییلدی گۆتوره، سو سسی ائشیتدی. بیر قابدان سو گۆتورولوب تۆکولوردو. اۆز دامی ایدی. قاباغا یئریدی. اهییلیب دام شوشه سیندن ایچری باخدی. بوخارلی ایدی. دیققت ائله دی. گۆزلرین قییدی بیر شئی گۆرسون. آرادی کاسا ایله تئشتدن سو گۆتوروب تۆکوردو باشینا. قیچلارین اهییب بیر - بیرین اوستونه، سو تۆکدوکجن الین سینه سینه، باشینا چکیردی. آریق ایدی. توکلنمیشدی. سینهلری ساللانمیشدی. دیل آلتی بیر شئی اوخویوردو. غملی بیر شئی. کوره یینه کیسه چکنده قارتیمیش بدنینه ائله فیشار وئیریدی کی، ائله ییل ایستہ بیردی سویون آلتیندا صافالتسین.

حاج غلام حسین تسبیحی سالمیشدی اورتا بارماغینا. ایستی له میشدی. گۆزلری دولوب اللری تیتره دی. ایچریدن آغلادی. تسبیح شوشه یه ده ییب سس وئردی. آمنه بیلدی.

- کیشی نه قئیرسن اوردا؟

- نه؟ نه؟ نه؟ نه آلدین الله؟ ... نه آلدین؟

هایقیردی. دیزلری گئچمیشدی قیرا. یوموروقلا ویردی شوشه یه، چاتلاییب سیندی، الی گئچدی ایچریه. آمنه قیشقیریب قاجدی ائشیه. اوشاقلارین سسله بیردی. هر بیر دامجی قان تئشته توشدوکجه سویون رنگی دؤنوردو.

۳

- آچ روسریوی... آچ

- نه غلام حسین؟

آرواد دالدالى گئىدىدى. ياپىشىدى دووارا. غلام حسين روسرى سىن باشىندان چكدى.

- گئنه ويرىسان؟! دئمه ميشم توكووى ويرما؟! هن... دئمه ميشم؟!

- اوزون توك ساخالايانميرام غلام حسين... والله ساخالايانميرام.

- نهن نجور ساخالايير، باجين نجور ساخالايير، آروادلار نجور

ساخالايير؟! هن؟! نجور...؟!

- قيشقىرما...

- آنقىراجييم... نجور ساخالاييرلار؟ انششه يين قىزى... نجور... ايتين

توكو سندن چوخدو.

اوتدو يئره. آلتدان باخىردى آروادينا. «سوره» يئره اوتورانمىردى.

- هارا توكوبسن؟

- نمهنى؟

- باشوين توكون.

گىردىلر قونشو حىطينه. اوچ آي اولاردى كۆچموشدولر تىريزه. يئره

قويلا ميشدى. غلام حسين توكلى چىخاردىب اينده سىخىب، باشلادى

آغلاماغا.

- آغلاما غلام حسين گئنه باشيمين توكو چىخاجاق!!

- سىچالار هايلا باشا... سئنه آغلاميرام، بو توكلره آغلاييرام... گئت

ددهوين ائوينه... گئجه گلە جييم دانىشام. قوتولدو بىزىمكى. گئت.

شام يئمەدى. اوتاغىن بويوندا گل-گئت ويرىردى. دووارلارا سؤز

دانىشىردى. توكلى گئىرىب قويوموشدو تاقچايا. توكلره باخدىقجا سؤزو،

يئرىشى قووه لىرىدى. «ايشيم دوزدو»؛ جملەلرين آخرينه گئىرىردى.

اوستونه عطر ویریب، چول پالتارلارین گئییب گئتدی قاین آتاسی گیلە. یا آلاە دئییب گوردی ایچری. سورەنین قردشلیرى ائوده ایدی. بیغیشمیشدی لار قوناق اوتاغینا. سگگیز باش ایدیلر. قاین آتاسی قلیان چکیردی. سورە یوخودو. ننه سی قلیانین قیراغیندا دوروخوردو.

- آروادی قاریش - قاریش اؤلچرلر، اوندا کی گۆزدولر دوشونمورلر، گتیریب اؤتوررلر دده سی ائوینە. ایکی آی دیر قیز آپاریسان اوچ سئری قئیریبسن. هئج سن بیلینسن آروادیوین نە وقت عادتی دیر؟
- عاییب دیر کیشی.

سورە چای گتیریب دده سینە توتدو، گؤتورمویوب گؤزون آغارتدی. چاپایلاری توتاندان سونرا ننه سینین بؤیرونه سوخولدو. غلام حسین دیک قالخیب سورەنین روسری سین چکدی سالدی یئره. سورە نازیکنن چیغیردی. بؤیوک قردشی دیللندی: «اولان دده سینین یانیندا، قیزین روسری سین آپچسان؟»

- قولاق آسین، من ایستە بیرم آروادیمین توکلری اوزون اولسون.
قاین آتاسی دؤنوب قیزینا باخدی: «نە قدر اوزون؟»
- اوبئله کی قاباقدان باخاندا، ایکی قیچی نین آراسیندان توکلری گؤرسنسن!

- او نە سؤزدو؟
قاین آتاسی اوزون چؤندردی آروادینا ساری، یاواشجا دئدی: «کتده وار اوجور بیر شی؟»

- آمنە نینکی اوزوندو، آما نامزددی جاوادا.
غلام حسین ائودن چیخدی.

۴

- منى ايستەيىردىن ھن؟ اونا گۆرە آغلادىن ھن؟ حاجى... جواب وئر...
 حاج غلام حسين آغ دسمالا باغلانمىش الين قويوشدو سىنەسىنە.
 اوزانمىشدى يئرئىنە، دانىشمىردى. سقفە باخىردى.

- ايستەيىرسن يانيندا ياتام ھن؟
 حاج غلام حسين آغ دسماللى اليلە آروادى يورقان كىمى چكدى
 اوستونە، قوجاقلادى، ايكى اللى.

- قول قيچىمى سىندىراسان حاجى!
 - دبرىلمە، ايستەيىرم سحرەجن بوجور ياتاق.
 - حاجى ياتانمارىق، اليوى چك.

- يوخ ياتارىق.

آمنە اۋزون اوتوردو. حاج غلام حسين درىندن نىفس چكىردى،
 گۆزلىرىن يوموشدو. بىراز سونرا يوخلادى. آمنە اۋزون سالدى يئرە.
 باشى حاجى نىن سىنەسىندەيدى. قولون قويدو قارىنىنا، ياتدى.

۵

- سۆز وئرمىشدىن منى آپاراسان مشەدە. ايندى تىك ايستەيىم اودو.
 منە ار اولمادىن، بىر كىشى اول آپار...

غلام حسين باخىردى، باخمىردى. سورە غلام حسينىن گۆزلىرىنە
 دانىشىردى: «سۆز وئرمىشدىن!»

آمنە، سورە نىن گلەمەيىنە بىر سۆز دئەمەمىشدى. غلام حسين نايران ايدى
 مشەدە آيىرسىزلىق اولادى. سورە يول اوچون بىر شىئى گۆتورمەمىشدى.
 اومودو يوخودو غلام حسين قبول ائلىيە. توى گىجەسىندىن ساھاتلار

فاصله آچمامیشدی‌لار. اتوبوس یولا دوشوردو، سوره چیخدی اوسته. یولدا هنج بیر دانیشمیردی. غلام حسین فیکیرلشیردی بیرنیدان گله‌جک توی گنجه‌سی ایله، مشهد زیارتی. کنفسیزله میشدی. سوره اونلارین تورشوندا اوتورموشدو، هردن بیر گۆز آلتی باخیردی. غلام حسین گۆزلرین یوموب اوزون یوخویا ویریردی. آمنه ایله سوره‌نی گۆرودو کی اویوز- بویوزونده یاتیلار. دوداقلارین قونچا ائله‌ییب، ایچریسی گولوردو.

یئتیشمه‌میش آمنه غلام حسین دن بیر پنجره ایسته‌میشدی کی آچاندا حرم گۆروشسون. اوچ- دورت موسافیر خانانی دولانیب، بالاجا بیر دربئجه تاپمیشدی‌لار. سوره بونلارین یانینا گتتمه‌ییب آیری بیر اوتاق توتدو. آمنه تلسیردی گنده حرمه. ایسته‌ییردی گنجه نامازین گوهرشاددا قیلسین. غلام حسین گیردی یاتدی. آمنه چادرا آتیب باشینا موسافیر خانادان تکجه چیخدی گتندی. ایچریسی دولوب، گۆزلریندن بوشالیردی. ایسته‌یینه یاخینلاشیردی. غلام حسین دوروب سوره‌نین اوتاغینا باش ویردی. باغلی ایدی. قایدیب اوتاغا، دربئجه‌نی آچدی: «کیشی سن.» موسافیر خانادان چیخدی.

گنجه واختی، شامی اوچو بیرلیکده یئیب، یاتماق ایسته‌ییردی‌لر. سوره چادرانی باشیندان آچمیردی. ائله‌بیل نامحرم یانیندا اوتورموشدو. گتندی اوتاغینا. غلام حسینین یوخوسو گل‌میردی، آمنه‌نین ده. هردن بیر دربئجه‌دن حرمه باخیردی. باشین توولاییردی. غلام حسین یئرینده اوزانمیشدی، آمنه‌نین ساچلارینا باخیردی. آمنه‌نین گۆزو دربئجه‌ده ایدی.

كورهىيى غلام حسىنە طرفىدى. اورتا توكلرىنىن اوزونلۇغو چوخودو. غلام حسىن توكلرىن اوجونا باخىردى، اىستەپىردى توكو-توكدن آيىرا، اوزون توكو چىخاردا اوزوندا ساخالايا، جىيىندە.

قاپى يا تىپك دەيىب، قاپى دووارا دەيىب تزه شدن باغلاندى. ايكىنجى سئرى اليله آچدى. سوره ايدى. سرعتله گلدى اوتدو غلام حسىن سىنەسىندە. باش آچىق ايدى. توكون اوزالتمىشىدى. آمنەنىكى ايله بىر گلردى. ياپىشىدى غلام حسىن ياخاسىندان، تىترەتدى. «گل، بودا اوزون توك، ھاراوا يئرلشديرسن يئرلشدير !!!...»

غلام حسىن اوزو گوروشموردو. سسى گلدى «من اوزون توك اىستەمىرم.» سوره دۇندو باخدى آمنەيه. آمنەن گوزلرى چىخمىشىدى تپەسىنە. اوزون چئوپىردى غلام حسىنە سارى: «سن نە اىستەپىرسن؟» سس گلمدى. «عجاز كوپك اوغلو!؟» توپوردو اوستونه اوتاقدان چىخدى. سحر موسافىر خانادا يوخودو.

۶

- آق غلام، آق غلام گىردى، گىردى.

- س س سىس... ياواش اولان، ياواش، انشىتىدىم. گل گنت اوزووه كانادا آل ايچ.

غلام حسىن اوشاغى يولا سالىب، بۇركون باشىندا بركىدىب، يوبانمادان يولا دوشىدو. «اۇزوم گورمەسم، آرواد آلدى يوخ... جاوادى آزدىرماغانە وار... آمما، آمنەنى گرک گورم سورا...» ناھار وقتى سووشموشىدو. آمنەگىلىن قاپىلارىندان گئىچىب، باغى فىرلانىب، آغاج لارىن دىبى ايله گىردى دالى حىطە. حمام دووارىندا باشلادى

جیریق آختار ماغا. ایچریدن سو سسی گلیردی. دورمادان دوواری
اویوز- بویوز ائلییردی، سانکی یتمک ایستە ییردی. بیر ایشیق تاپیب
زیللەندی ایچری. آمنەنین توکو اوقدر اوزونودو کی دالدان بیر چرشاب
اؤرتموشە بنزە ییردی. تاراخ خ خ... غلام حسینین گۆزۈ گنچدی باجایا.

- نە پوخ یئیسن بوردا؟ کۆپک اوغلو؟

- یوخ والله...

- ایبرام گل، جفر، ممدعلی هارداسیز!! گۆرون کیم ناموسوزا

توخونور!؟

- غلام؟! بوردا نە ایش گۆرور؟!؟

- جیر یقدان باخیردی آمنەیه، آجان نئینەیک؟

- ائششک اوغلو ائششک، آپارین اوستە کی باغا، صاباح حق حسابینا

یئتیشریک.

آمنە ائوده دورو خوردو. «نە اولاجاق؟ اؤلدور جکلر؟ بوجورده ائششک

اولار آخی؟ نمەیه باخیرمیش؟!» بیر کس یوخودو سۆز سوروشا. تک

ایدی. نشانلیسی جاواد گیردی ایچری. آیاقدان باشا باخدی آمنەیه.

قاشلارین قووزامیشدی. آمنە دئدی: «سن هاردان بیلدین؟»

- دویره کتترین هامیسینا خبر گنڈیدیدی... باخ گۆروم دیمەدی سنە؟

- آبریم گنڈیدی!

- جواب وئر... دئییرم دیمەدی سنە؟

- یوخ... او دووارین اویوزوندئیدی.

- نە اولسون؟!... گۆروب کی!

- گۆروب؟ نمەنی گۆروب؟

جاواد الين آليندان چكيب گتيردى دوداقلارينا. ائودن چيخدى.
گنجه واختى غلام حسينين بير قردهشى، دده، ننه سيله كسميشديلر
قاپينى. غلام حسينى ايسته ييرديلر. آمنه نين ددهسى چيخدى: «نه
ايسته ييرسىز؟ بير قيزين ياشايشى آيريسيندادى، اونودا بير ائشك
اونا توخوناجاق... صاباح قالا باشيندان گۆتوررسىز... اينديده بورانى
كسمه يين سۆروشون.»

غلام حسينين ننهسى گۆز ياشى تۆكە-تۆكە، بئليندن ياپيشيب،
ارى ايله، اوغولونا باخا- باخا اۈزون يئتيردى ائوه.

سحر باشى آمنه ائوده قالميشدى. هامى گتميشدى غلام حسينين
جزاسين گۆره. جاواد ايچرى گيردى. دونندن پوزغونويدو. الى
تيترييردى، قويدو شالوار جييينه. سارى كوت - شالوار گئيميشدى.
اويوز- بويوزه باخيردى... سانكى ائوى ايلك دفة ايدى گۆروردو. گۆزو
ساتاشدى آمنه يه. اۈزون ايتيردى ايسته دى دانيشا: «دهيمه دى سنه؟ يانى
ياپيشمادى سندن؟.»

آمنه دوداقلارين يئتيردى: «نه ايسته ييرسن؟»

- هئچ زاد... دئيرم... او... سنيكنين گۆروردو.

- هن؟

- باخيب دا سنيكنينه... داهى بيز جور دئمريك...

آخير سۆزون دووارة باخا - باخا دئدى. آمنه نى گۆروردو.

- چيخ ائشيه... سيچالار سنين كيمين كيشى نين باشينا... چيخ.

جاواد قاپيدان چيخدى. آمنه بالا گولدانى تاقچادان گۆتوروب

توللادى قاپى يا. گولدان قاپى شوشهسى ايله سيندى دوشدو حيطة.

اوتدو. آیاقلارین قوجاقلایب باشین اته یینه قویدو. بیر نفس ایچری وئریب دوروب ائودن چیخدی. آتا مینیپ «قالا داغی» نا سوردو. جاواد یول قیراغیندا گئیدیدی. دوردو توز-تورپاق یاتسین. آمنه نی آت اوستونده گۆرمه میشدی.

کند اهلی بیغیشمیشدی. کندين خانینین اوغلو توپورموشدو غلام حسینین اوزونه. غلام حسینین ننه سی هوشدان گئتمیشدی. غلام حسینین اللرین دالدان باغلامیشدی لار. دیزی اوستونده اوتوردوب گۆزلرین ده باغلامیشدی لار، آغزین دا.

خانین اوغلو دانیشیردی جاماعاتا: «بوجور ائششك اولمه لیدیر. گرک آتا باغلایب سوروتله یه سن، عبرت اولسون هامی یا.»

- دورون!

آمنه آتدان یئره دوشدو. جاماعات آراسیندان یول آچیب اؤزون یتیردی دده سینه. بوینون دوز توتوب دئدی: «من بونو سئویرم.»

خانین اوغلو گولدو: «سن کیمی سئویرسن؟ نیشانلین یوخدو میه؟»
آمنه غلام حسینین دالیندا دورموشدو.

- یوخ... او منی آتدی.

- آتدی؟ بونا گۆره؟ اؤلدورمه یی واجیب اولدو.

- یوخ.

- نیه؟ سن نه ایستە بیرسن؟

- ایستە بیرم بیر اینسان سئوم.

آمنه نین دده سی آتا مینیپ قایتمیشدی. آمنه غلام حسیننی آچیب جاماعات دالیسیجا قاییدیردی لار. جاواد سؤزو ائیشیدیب اؤزون یتیردی

آمنه يه. توپوردو سینه سینه.

- بیلیردیم، بیلیردیم ایش ایچینده ایش وار...
قاچدی گیردی جاماعات آراسینا.

۷

توکانا بیر رنگسيز تیلویزیون آلمیشدی. کانال دۇردده «چارلی چاپلین»ه باخیردی. هردن بیر دوداغی قاچیردی. الین قویموشدو میزه، دووارا دایانمیشدی. توکانین قباغیندان بیر- ایکی اوشاق قاچیردی. دوروخدو کی بیر شئی اولوب. تیلویزیونو باغلامایب انشیه چیخدی. اوشاقلار چرخ فلکین دۇره سینه بیغلمیشدیلار. توکانی باغلایب قاچدی ائوه. آمنه نی سسله دی. آمنه چیخدی حیطه.

- منی آپار میندیر چرخ فلکه، اوزوم اوتانیرام.
آمنه باخیردی غلام حسینین گۆزلینه.

- من ایستکلریمه تک یتیشمیشم، جرأتین وار یئری قباغا.
بوسۆزو اونا گۆره دئدی کی چرخ فلکه مینمییه. غلام حسین قاپیدان
چیخیب چرخ فلکه باخدی. فیرلانیردی... باشیندا.
اتوبوس دایانمیشدی ایسگاهدا. آروادلار طرفینده بیر بالاجاقیز
ننه سینین قوجاغیندایدی: «باخ مامان! قوجا کیشی مینیب چرخ فلکه...
نییه مینیب چرخ فلکه!؟»

- بیلیمیرم.

اتوبوس یولا دوشوب چرخ فلکه یاخینلاشدی، شوfer ساخلا میشدی
باخیردی.

- مامان! توشدو... اوزاندی یئره... اؤلدو؟

بالا جا قيز قوخموشدو.

- يوخ، آغزيندان سو گلير، اولمه ييب... باخ... گولور

- نيه مينميشدى چرخ فلکه؟

- بيلميرم.

اتوبوس يولا دوشدو.

مانکن لرهئچ واقت آغلامازلار

مانکن لرهئچ وقت آغلامازلار

يورولموشدو اينسانلاردان. تك دولانيردى. فقط ايسته ييردى دوداغيندا سيغار اولسون. سيغار- سيغارين داليسيغا. اوتورمك يوخ ايدى. هئچ بيلميردى ايچريسينه نه اولوب، ائشيينه نه؟! بير زامان «آبرسان» دايدى، بير زامان «ابوريجان» دا. ساهاتلار ايتيميش. گئجه- گوندوز ايتيميش. سيقنال سسى ائشيتدى. باشين چنويردى، بير ميتسوويشى ماشين، ايسته ييردى يولونا گنده، گئنه چالدى. «كريم» ياخينلاشدى. باشين اهييب شوشه دن ايچرى باخدى. بير قيز، بير اوغلان ايديلر ماشيندا. «گوى مجيد» ي سوروشوردولار. باكى دان گل ميشديلر. كريم باخدى گوزه هاردادى؟! اهييلدى دئدى: «منده گنديرم اورا.»

اوتدو دالدا. ماشين يولا توشدو. سوردولر آبرسانا سارى. كورپونو تازا سوشموشدولار. يادين توشدو بوردان يول يوخدو، قيزاردى، دئدى:

«سىچىپىلار تېرىزىندە ايچىنە، دىلېن قىسسالى ھىچ، يول يىرمە يىندە اۈز اليندە دەيىر. لوظفن بوردان گىندىن.»

يىتىشىدىلر. كرىم ماشىندان توشىدو. «منصور» اسارى يوللاندى. مئىرو اوچون بۇيوك تونللىر وىرىدىلار. ھىزاد قاتىشىشىدى. كرىم اللرىن بۇرونە وىرىپ باخدى دىدى: «مندە سنە تاى اولموشام تېرىز.» يولون اھىدى «اول عباسى» يا سارى. خلوت بىر يولودو. «خلوت يولدا نچور تك يول يىرىمك اولار؟ شايد آخىرنە يىتىشمە يەسن، باغرىن چاتلايا.» كۆرپو اوستوندىن چايا باخدى. بىر بۇيوك حوض وار اىدى، آشغال لارا باخدى. كۆرپونو سوشموشىدو. گۆزو ساتاشىدى قىزلارا. دۇندو باخدى. بوتايىدان - اوتايا. پارچا توكانى. شوشە دالىندا قىزلار گولوردولر، باخىدىلار جىددى - جىددى يولدىن گىچن لره. خىوانى آتلادى. سىقنال سسى دولموشىدو جانينا. گىردى ايچرى، بىر آرواد وارايدى، بىر قوجا كىشى. آروادا ياخىنلاشىپ دىدى: «بو قىزى سويوندوروب منە وئره بىلرسىز، پولو مسئلە دەيىر!»

آرواد قاشلارىن بوزدو: «نمنە؟» قوجا كىشى كرىمى چاغىردى: «اوغلان گل بورا گۆروم نمنە اىستە يىرسن؟» اليندە دىمالى اوغوردو. كرىم گىتتى قوجا كىشى نىن يانىنا. گولودو دىدى: «بونلار بىن آدى يادىمدان چىخىپ!»

قوجا كىشى دىدى: «مانكن.» گۆزلىرى كرىمىن باش - گۆزۈنە فىرلانىردى.

- آخ ... دوزدو، مانكن. منە بىرىن وئره بىلرسىز؟
ايچرىيە دۇرد قىز - آرواد گىردىلر. قوجا كىشى ياپىشىدى كرىمىن

بيله بيندن دئدى: «گل گئدك.»

توكاندان چيخيپ، قوجا كيشى الين جيبينه ساليب هاچار چيخاندى،
توكانين بۇيرونده كى قاپيني آچدى، دئدى: «گل ايچرى.» بير دالان گوردو
كريم. گئتديلر ايچرى. قوجا كيشى چيراق يانديردى. اوچ پيلله يئنديلر
آشاغى. توكانين آنبارى ايدى. بوش قوتولار بير طرفده، پارچالار بير
طرفده، آت آشغال لاردا بير طرفده، بير تخت ياتماغا. بير آز قاب-قاشيق.
قوجا كيشى دئدى: «نئيرسن مانكنى؟»

كريم دئدى: «بيلميرم.» قوجا كيشى گولبدو، گؤزلرى ايله كريمين
الين گؤرسه ديب دئدى: «ائولى كى دئيرسن، اولمايا ايسته بيرسن گئجه لره
مانكن ايله ياتاسان؟!»

كريم آغزينين سويون اودوب دئدى: «فقط ايسته بيرم باخام مانكنه،
بيرده گئچميشيمه.»

- مانكن دن نمنه ايسته سن، سنه وئر، اينان!

- بيرين وئر من آپايريم.

- بير داناسينيغى وار، اونو وئره بيلرم، يوخسا بورا مانكن توكانى ده بير كى.

- هانى؟

- اودوبا... قيچى گؤرسه نير.

كريم قاردونلارى ويردى كنارا، مانكنى چيخارتدى، ساغ قيچى ايله،
سول الى يئرلندن يوخودو. كريم قيشقيردى: «يوخ بونو من ايسته ميرم.»
قوجا كيشى اوتورموشدو تختين اوستونده، قيچلارى ايله آسلانان پتى
نى ويرميشدى دالى يا، تختين آلتى گؤرسه نيردى. كريم اوتدوق يئرى
انبارى يه گؤز دولانديردى، تختين آلتين گؤردو، بير مانكن! تنز مانكنى

چكدى ائشيبه. قوجا كيشى نين سسى چىخدى: «نه ايش گوروسن
ائششك اوغلو ائششك!»

مانكنين قارنينا بير لوت عكس گوزل قيزدان ياپشدير ميشديلار. قوجا
كيشى ايسته بيردى مانكنى آلب ايتله يه يئرئنه. كريم قويموردو: «من
بونو ايسته بيرم، بو سالىم دير.»

- يوخ اولماز، بو منيم اۋزوموندو، دئيرسن بس گئجه نى بوردا من
نجور ياتيرام، دو چيخ ائشيبه.

دووردا بير چيراق ياندى سؤندو. ايشيغينا ايكي سيده باشلارين
دؤندريب باخدیلار. قوجا كيشى باشيندان چيرپدى، دئدى: «حاج
مهدي منى ايسته بير.»

بيله يينده كى ساهاتى توتدو چيراغا سارى باخدى: «يا ابالفصل، نه
تئز ساهات سگگيز اولدو. دو چيخ ائشيبه من گنديرم مراغايا، تئز اول،
منى گودورلر، تئز اول چيخ ائشيبه.»

- مانكنى وئر چيخيم ائشيبه.

- كؤيك اوغلو قانميسان نمه دئيرم؟! دو چيخ ائشيبه.

كريم مانكنى قوجا قلادى گئدى انبارين تكيه. چيراق بيرده ياندى
- گئچدى. قوجا كيشى كريمه باخيب، قاپى يا باخدى. گئدى قاپى يا
سارى.

- چيخميسان دا هن؟! گنديب آدم گتيرم سنى بوردا دوزلدورلر!!!

- منده بو مانكنى گورسه درم!

قوجا كيشى قورودو باخدى. دالاندا اوباش -بو باشا گئيدى. الى
تيره بيردى، دئدى: «قويما يا جاغام اپاراسان. قاپىنى قيفل لاييرام گندم،

ایکی گون یوخام، سنده بوردا آجیندان اول.»

کریم دېشمه دی. قوجا کیشی قاپینی باغلابی گتدی. کریم مانکنی قویدو یتره. اوتدو تختین اوستونده. موبایلی چیخاردیب زنگ آچدی:

- سلام باجی! نجورسن؟ یاشا... ائله بی منه ایش توشوب مراغادا، گندیرم کاشی کارلیغا، ایکی گون یوخام، ننه نین ناهار- شامی سندن باجی... اللرین آغریماسین... نمنه؟ دانشگاه؟ یوخ هله تازا ترم باشلاماییب، ایشلمک واجب تردی، باشیوا دولانیم، ساغ اول باجی، ایشین یوخ... یاشا یاشا... مواظبم، خدافظ.

موبایلی جیبینه قویوب، کاپیشنین چیخاتدی. اینانمیشدی قوجا کیشی نین سؤزونو. ایکی گون حبس اولموشدو. مانکنه باخدی. آپاردی قویدو تختین قاباغینا. گلدی اوزاندی. اوچ مننیر فاصله سی اولاردی مانکن ایله. بؤیرو اوسته باخیردی. دوروب قیزین لوت عکسین مانکنین قاریندان قوپارتدی. سو چسبی ایله یاپیشمیشدی، هامیسی قوپمادی. دیرناغین سالدی کاغازی جیردی. مانکنین اوستونده عکسدن بیر شیئ قالمادی. گلدی اوتدو. باخدی مانکنین گؤز لرینه، تصویر لر ذهنیندن گلیب- گندیردی لر. دنلی: «من سنی سئومیشدیم...» هایقیردی. اللریله تختی مؤحکم یاپیشمیشدی، جانی تیتره بیردی. آغزی آچیق قالب، گؤز یاشی تۆکدو...

«مریم!»... بیرلیکده گندیردی لر ماتو آلسینلار، مریم قیرمیز پالتو به یه نمیشدی، کریم ایسته بیردی آلا بیله سینه. تربیت خیوانینا گیرمیشدی لر، توکانلارا باخمیشدی لر، گولمک اوچون، باشماق لارا. مریم، اوجا بوی، آریق. ساریشین توکلری چرقدین آلتیندان چیخمیشدی

ائىشپىيە، كرىمىن يانيندا چۆپە بنزەيىردى. «حاج سىف الە» پاساژىنا گىردىلر. مريم ياپىشمىشىدى كرىمىن اليندن چكىردى سئودىيى يىرە. بىر مانكىن اوستونده قىرمىز پالتو وار ايدى. مريم دئدى: «من بونو بەيەنمىشم، كرىم آل منە. كرىم بىر پالتويا باخىب بىر مريمىن اوزون قىچلارىنا، دئدى: «چوخ قىسادە بىر پالتو؟»

مريم قاشلارين بوزدو دئدى: «سنىن نە ايشىن وار اوزوندو يا قىساسادى!!؟ سنى دئىرم آل، من سئومىشم.»
 كرىم مريمە باخىب گولدى: «سن اىستە بىرسن بونو گئىب منىم يانىمدا يول يىرىيەسن؟»

مريم دوندى: «يانى نمە؟»

- جامعهده ظرفيت يوخدو بو جور پالتارلارا، يانى بو!

- سنىن ظرفيتىن يوخدو! جامعه سندن باشلانير.

- من تكم!

- تك قالماغىن صلاحدى.

- مريم دور، هارا گئدىسن؟

كرىم دور موشدو مريمىن اوزاقلاشماسىنا باخىردى، مريم قورتولاندا، دونوب قىرمىز پالتويا باخدى.

كرىم آغلايىردى همده جيچىكلەنيردى مانكىن گۆزلرېنە كى هىچ واقت گۆز ياشى تۆكمەيە جىك. قارىنداكى جىرىلمىش عكس پىس گۆرسەنيردى، اىستەدى بىر تىكە صاف كاغاز ياپىشدىرا مانكىن قارىنا، دىدىلمىش يىر گۆرسنمەيە. بىر وراق كاهى كاغاز تاپدى، فىكىرلىشىردى قوجا كىشى او عكسى نچور ياپىشدىر مىشىدى؟ سو چىسبى ايله. تختىن

آلتینا باخدی، اوستونه. پنکه وار ایدی؛ تهویه اوچون. قاباغی تاقچا کیمی ایدی، سو چسبی اوردایدی، بالاجا قئیچی، داراق، بیر ماژیک ده وار ایدی؛ سو چسبین گۆتدو، کاغازی یاییشدیردی. ذهنینه گلدی بو بوش کاغازدا گرک بیر شئی یازیلا. ماژیکی گۆتوروب، قاپاغین چیخارتدی: « ایسته میرم آروادیم قیرمیزی پالتو گئیسین»، یازدی. قاپاغی فیشارلا تاخدی ماژیکین باشینا، گننه فیشار وئیریدی. الی آغرییب گنتدی تخت ده اوتدو. مانکنه باخدی. بوش یئری چوخودو؛ عوضینده کریمین ایچریسی دولو!

«ساناز!»... «هتل گسترش» این کافی شاپیندان چیخمیشدیلا. گوله - گوله گندیردیلهر دکهدن «اعتماد» روزنامه سی آلسینلار. ساناز بیر آشپازلیق مجله سهین گۆروب- گۆتدو. پول کیفین چیخاردیب حنسابلاشدی. کریمین باشی قاتیشمیشدی اعتمادا. بیر مین تومن لیک سانازین پول کیفیندن توشدو یئره. یئل یوخودو. ساناز آیاغین قویدو پولون اوستونه، اوجا باشماق گئیمیشدی؛ بویو کریمین گۆبه ییندن بیر آز اوجا اولاردی، قاشلارینین آلتین گۆتورموشدو. رنگ سیز ماتیک ویرمیشدی. الینده کی پولو وئردی دکه صابینا. کریمی چاغیردی: «کریم گل بو پولو گۆتور.»

کریم دئدی: «هانی؟»

- بودو با آیاغیمین آلتیندادی!

کریم باخدی سانازین اوزونه: «نیه اوزون گۆتور موسن؟»

ساناز دئدی: «سنی نئینیه جاغام اوندا؟! تنز اول جماعات باخیر.»

کریم هنج ایش گۆرمه دی. ساده جه باخیردی سانازین گۆزلینه. ساناز باشین توولاییب، اوتایا آتلایب تاکسی یه مینیب گنتدی، یئل

ويدى مین تومن لیک گئتدی توشدو قنویا. کریم دورموشدو باخیردی تاکسی یه. گۈزلی دولموشدو.

بالاجا قئچی ایله کاهی کاغازدان جیریب، آپاردی یاپیشدیردی مانکنین آنلینا، ماژیککی گۈتدو یازدی: « غرور ایسته میرم.»
ایشه مک یاخالا میشدی. بیر قاب آختاریردی. تازا بیر پرده گۈردو، قاباغینا قاردون ییغمیشدیلار سقفه جن. پرده نی دالی ویردی، موستراح داشین گۈرنده گولدو، اۋزون راحتلادی. گلدی اوتدو.

دانشگاهدا بیر قیز بند اولموشدو کریمه؛ کی من سنی سئویرم.
«نرگیز!» ... مرنلی قیز. بیرنی چوخ کیچیک، گۈزل. گولنده آغ دیشلری تام انشیکده اولاردیلار. قاباق توکلرینه ساری رنگ قویموشدو؛ مغنه دن اۋتورردی انشیه، اۋز باشینا توکلر، یئل ایله اویناردیلار. اوتانمادان دانیشاردی.

- کریم من سنین فقط گۈزلیبوی ایسته ییرم، بیر عۋمر فقط ایسته ییرم او گۈی گۈزلیبوه باخام.

کریم اۋزو اوتاناردی، باشین سالاردی آشاغایا. باجی سینا دئمیشدی: بیر قیز گلیب بو سۈزلری دئیب منه. باجیسی گولموشدو، دئمیشدی: «بو جور قیزیمیز یوخدو! اۋزوندن چیخاتما، اهر اۋزون به یه نیسن گندک گۈرک نجوردی؟!»
کریم دئمیشدی: «بونداندا ینکه لری وار.»

قیز یاریم ساهات انگینه وئردی. کریمین باشی آغریاردی. اولده دئیردی به اوتانماقدانیر، سونرا گۈردو نرگیزین سسی باشینا توشور.
نرگیز گننه دانشگاهدا قباغینا چیخدی. کریم ماجال وئرمه دی: «سیز

چوخ گۆزل بیر قیزسیز، آمما سسیز باشیما توشور، لطف قورتارین.»
نرگیزین آغزی آچیق قالمیشدی. کریم یول گتمیشدی. قیز دایانیب
باخمیشدی. فیکر اندیردی قیزین بو لحظه سین هامیدان یاخجی آنلابیر
و البته اونونچون اصلا ناراحات ده بیر.

«سسی عذاب و نر مه سین.» یاپیشدیردی مانکنین ساغ دوشونون
آلتینا. تخته اوتوروب ماژیکی آلتینا دؤیدو. او بیرسی... او بیرسی...
«فرح!»... لاپ گۆزل قیز کی کریم اونلا ائشییه چیخمیشدی.
اندامی اوجا بویلوغونا یئیردی. اوزون قره پالتو گئیردی. قره باشماق، قره
روسری، قره کیف الینده. کریم ایله بیرلیکده یئیشدیلر خودپردازا. هنج
کس یوخودو. کریم الی ایله خودپردازی گۆرستدی بیر آز گولوشونن:
«بویورون.» فرح بیر آز پول گؤتدو. کارتین تازاشدان سالیب، کیفیندن
بیر قبیض چیخاردیب دویمه لری باسدی. کریم دئدی: «صابا یارانله لری
تؤکه جکلر! اوندای بوردایانماق اولماز.» باشلادی گولدو. فرح
دؤندو باخدی کریمین آغزینا، گولدو. کریم قره کت- شالوار گئیمیشدی،
چوهرئی چارخانا کؤینک. بیردن دئدی: «گندیب بیر نیسکافه ایچه
بیلریک؟» فرح دویمه لری ویریردی. موبایلی زنگ چالدی: «سلام
مامان... هن گندیریم کیتابخانایا... آخشام گله جهیم...» موبایلی قویدو
کیفینه. دؤندو باخدی کریمه: «سیز بیر سؤز دئدیز؟» کریم قیزاردی.
باشین سالدی آشاغایا، دئدی: «ایسته بیردیم تانیس اولاق. سیزدن خوشوم
گلدی...» فرح کارتین چیخاتدی باخدی کریمین اوزونه: «سیزین ایشیز
یوخدو؟» کریم تتر دئدی: «نیه گؤکارام.»
فرح گولدو... دئدی: «منظوروم خودپردازی!»

- هن... نيه... آمما سيز گودوسوز منى؟

- هاوا چوخ ايستى دى.

- آپاررام كولگه يئره.

فرح گننه گولدو. گنتدیلر بستتى یسینلر. تازا اوتور موشدولار، فرحین موبایلی زنگ چالدى: «سلام بابا... کیتابخانادا یام... ایشیم چوخدو بابا... قورابیه ایسته میرم... هن باقلاوا... مرسى بابا. حتمن... حتمن.»

- تك اوشاغام... يئتیشیرلر.

کریم گولدو: «یالان دانیشماغینان آراز نجوردی؟» فرح دوندو. صندلی دالی یا چکیب دوردو آياق اوسته: «یالانچی جد-آبادیندی.» کافی شاپدان چیخدی.

«یالان دانیشماق ایسته میرم.» آپاردی یاپیشدیردی مانکنین سول قیچینا. گلدی اوتدو. مانکنه باخاندا ایسته دیکلریندن قوخدو. «بوجور آدام وار؟!» باشین تولادی.

«یاپیشدیرماق راحتدی، تاپماق چتین، هله گننه ده یاپیشدیرا بیلهرم. آما نه فایداسی وار؟» موبایلی چیخاردیب «ابراهیم» دان بیر اوخوماق آچدی... «کندینى زورلا ما تاتلی سؤزلرله...» یادینا توشدو ابراهیمین بؤیوک عکسی دوواردا. بیر قیز ابراهیمین عکسین آتیردی اودون ایچینه... نیه؟ چون اونون کیمی تاپابیلمز... آمما او قیز هئچ دئمیر ابراهیم یالان دانیشیر، ابراهیم غرورلا بیله سیله رفتار ائله ییر، ابراهیمین فیکیری اوندان آیریدی. دئمیر و سئویر... من گرک بیر شئی سؤم یانی بیر قیز، سؤیرم... آما دایانا بیلیمیرم... اینسان شاید بودور... یالانچی... مغرور... سسی عذاب وئرن... مریض... پیس گونه قالمیش...

ماژیکى توللادی مانکنین اوستونه، مانکنین قولون بوردو چيخاتدی، ویردی سالدی یئره، تپیک ویردی اوزونه، قارنینا... آغلادی... اوتدو یانیندا... «بونلار وار... یانی من گرک عذاب چکم، عذاب وئرم... بیر عؤمر بونلار واردیلار... اوندان سونرا اولمک وار. من گرک سئچم هانسی عذابى اوزومده گئچیندیره بیلهرم.»

الین قویموشدو مانکنین قارنینا. گؤبهیین آختاریردی، یوخودو، صاف ایدی قارنی. دؤندو باخدی مانکنه... یانی بو گؤبک سیز بیر شئی دی؟ یانی بو دوغولماییب؟ یانی بونلار هامیسی بوردو قورتولاجاق؟ من بونو یاراتدیم... نه تئز قورتولدو؟ یاراتدیغیم بیر ایلاهدی منیم اوچون، همه شه وار. نولار منیم اوچون دیریل! منیم اوچون یاشا!!!!

قاپی آچیلدی. قوجا کیشی، اؤزو ایله ایکی نفر گتیرمیشدی. الی ایله کریمی گؤرسه دیردی: «بودوبا، گیریپ بورا چيخمیر... سیچینجا ویرین بونو...» کریمین قارنینا بیر تپیک دهیدی، دئدی به قارنی، گؤبهییندن چیریلدی... یوموروقلار گلدی... مانکنه ده تپیک ویردی... کریم اؤزون آتدی مانکنین اوستونه: «اونا تپیک ویرمایین.»

کریمی قوزادیلار، آغزینا یوموروق ویردی... قانی سوزدو مانکنین آلتینا... قوللاریندان یاپیشیب سورودولر ائشییه... قوجا کیشی دئدی: «آپارین آتین کورپونون آلتینا... کؤپک اوغلو ایسته ییردی منیم آروادیمی الیمدن آلا!»

کریم قارقالار سسی ایله بیر گؤزون آچدی... باشینین توکلری بیر آز یاپیشمیشدی آلتینداکی قانینا، بیر آزین یئل اوینادیردی. بیرنی قیزارمیشدی. چایین سسی دولموشدو جانینا. بیر قارقا تئز- تئز آتیلیردی

اوبىرى قارقالارین اوستونە، سس سالىردى. موبايلى زنگ چالدى.
نەسى يادينا توشدو... اۋزونه گوج وئردى موبايلى جيبىندن چىخارتدى،
ياشيل دويمەنى ويريب دئدى: «سلام ... گليرم ائوہ.»
گولمك سسى گلدى، بير قيز تلفونون داليسيندان گولوردو.
- هارا گليسن؟! ... من فريبيايم... تانيديز؟ دانيشا بيلريك؟
گئنه گولدو...

اۋزگە

اۋزگە

شام

اۋزوم پېشىر مېشىم. كرىمىن آز قالير اوشاغى اولاً؛ قارنى چوخ گليب قاباغا. اتى سودا پېشىر مېشىم. «چوروك» ارواد بېلمىركى ياغ يانى نمىنە؟! فقط باشارير چۇپ اوزالدا. تاوانى سوفرانين وسطينه قويرام. اوتورورام كرىمىن يانيندا، ديزيم- ديزينه دەيىر. كرىم قاشلارين آتير اوسته كى يانى ايندى يوخ... بېلىرم گىجە دانلايا جاق: سىنە مېن دىفە دىمە مېشىم «پرى» نىن يانيندا فېلىم وئرمە؟! ھن؟! مندە دىيە جم اۋتور قوجا اروادى، گل قوجا غىما... ھر شىئى يادىندان چىخا جاق... چوروك گلدى سوفرا باشىنا، اليندە چۆرك... ھىچ ۋاقت قويماز چۆرەبى من گىتىرم. نىنىرىم بودوبا قىچىمى كرىمىن قىچىنا سورتورم فقط حىرسى چىخسىن. قويون كىمى باشىن سالىب آشاغى يا يانى گۆرمورم. مندە بېلىرم اروادلار بو

ایشلردن گئچمز لر... نه یاپیشیر آلاسه! ...

- آرواد هانی دوز؟

کریم گننه سسین آتدی باشینا، منه دورتمه ویریر گندم دوزقابی گتیرم
آما چوروک مندن تنز دورور.

- بو نه سوفراسیدی؟ نه دوز وار، نه سو وار، نه آلدیغیم گوی وار! ...

- اونو صابا آش ائلییه جهیم.

- سس سالما آرواد، اودا تو خودوغوز فرش دی... گونده ایکی لای دا

توخوموسوز! ...

نفسیمی وئیریم ائشیه. ایندی ایشیم یوخدو قوی گنجه اولسون! قوی
چیراغلاری ویراق! چوروک دوزقابی گتیریر، بیلیمیرم کریم بونو نیه آلیب،
شاید اوزامان کندلرینده بیر صاف - سوللو قیز یوخوموش. چرقدین
اوتوروب سوفرا باشیندا، ائله بیل بوردا اۆزگه وار. کریم دئییر: «ات نیه
بوجور اولوب؟»

پری ایسته بیر جواب وئرسین دئییرم: «اۆزوم یاغ سیز پیشیر میشم...

باخ قارنیوا! ...»

الینده بیر تیکه چۆرک وار. قارنینا باخیر، پری یه باخیر، تیکه نی قویور

اغزینا. پری دن سوروشور: «ناصر» گله جک دالینجان یا «نادر؟»

آلاسه چوخ شوکور بیر آی گندیر کندلرینه، کریمین راحت اولاجاغام.

چوروک دئییر: «ناصر گله جک.»

کنفیم ساددی. بیر آی بو ائوین تکجه آروادی اولاجاغام. اوووووف...

کریمین تکجه... به به... دایسی قیزیمدان بیر سی دی آلمیشام

کریمی قووزایاجاغام دوراق ایکی میز اوینایاق، دورماسادا زورونان

قووزايا جاغام... بو آي پاتلادا جاغام... ائي وای نه وقت صباح اولاجاق؟!
سوفرائی بیغیشدیریرام. یئرده - گؤیده دور مورام. کریم دئییر: «آی بالا
باخ گؤر گر مکن یانیر من باشیمی بیر توتام سو آلتینا؟»
چوروک گئدیر حاماما سویو آچیر... هاوالار چوخ سویویوب... گلیر
دئییر: «هن، سو ایندی ایستیدی...»

حامام

یا آلاسه دئییب دورورام. قیرمیز حولونو گؤتوروب گئدیرم، پری آلت
پالتارلاریمی گتیرر. دامپایا گئییرم چیخیرام حیطه. واخ واخ هاوا نه
سویویوب آی بالا... قاپینی آچیرام گیریرم حاماما. هنج یرتی گؤرمورم...
آت پالتارلاریمی چیخاردیرام، اول باشیمی سونراساغ طرفیمی سونرا
سول طرفیمی توتورام سویا. هنج بیلمه دیم نیت ائله دیم یا یوخ... صابا
پری گئدیر... هوشوم باشیمدا ده بیر. نه وقت یانیمدان گئدر، داشقانی
چولایا توشمه سی یادیم توشر... باشیندا چؤرک وار ایدی... نه قدر گوج
وئیردیم داشقا چولادان چیخمیردی... دئدی: «عمواو غلو چیخمیر؟!»
دئدیم: «یوخ...» گئنه گوج وئردیم... دئدی: «بلکه آجیسان؟! هن؟!»
... «بیر تیکه چؤرک کسلی وئردی... گولدم دئدیم: «یوخ، آج
ده بیرم...» دئدی: «آل!»

اوتانیردیم، چؤرهی آلدیم یئدیم، داشقایا ال آتدیم چیخدی گلدی...
پری گوله گوله گئتدی... من بیلمه دیم نه اولدو. دؤنموشدوم دالدان
باخیردیم بیله سینه. گئتدیم ننه مه دئدیم: «پری نی ایسته بیرم.»
پری گیردی ایچری یه. همه شه گلیب کوره ییمی سورتیر. ایندی
اوتانیرام یانیندا لوت اولام. دئییرم به خیانت انله میشم. گئنه بوبیری

كۆپەيىن قىزىندىن اوشاق اولسايدى اورهىيم ساكيت لشردى. من نئىيم
آخى دۇھتور اۋزو دندى: بوندان اوشاغين اولمازا! ... پرى دئير: «كريم!
نه يه فيكير لشيسن؟»

كورهىيمى سورتور. دئيرم: «هئچ... گئديسن ناراحاتام.» دئير:
«گئديرم گلم، قالمايا جام كى كتده. سيزده بيز آز راحت اولارسيز...»
چۇنورم باخيرام گۇزلرينه، اينده ليف كفله نيپ. چيرمالا نيپ. نازيك
اللى - قىچلارى گۇرسه نير... دئيرم: «بيز راحتيق...»

بيله ييمدن ياپشير ايسته يير منى چئويه... چۇنورم. الين اوستومدن
گۇتور مور، آما فيشاردا وئرمير. دئيرم: «سن گتسن من هئچ ايش
گۇرنه رم. نه چۇره يين وار نه اۋزون.»

باخير اوزومه دئير: «نمنه دئيسن؟»

دئيرم: «ايسته ييرم صاباحدان اوروج توتام، ياي دا بير گونده
توتاميشام.»

- رحيمه سنى اۋلدورر...

- پوخ يئر... اوچ ايلدى گليب هئرساد يوخدو... بير اوشاقدا
چىخاردانمادىق.

- ياخجى دۇن.

كورهىيمى وئيرم اونا سارى. سورتور. تازا آت پالتارلار يمي و يريب
آسقى يا. ايسته يير حمامدان چىخا، دئيرم: «پرى؟»

چۇنوب اوزومه باخير.

- هاوا سويوقدو، چرقدىوي وئر گئجه باغلاييم باشيما.

باشيندان آچير وئير. بيلميرم نمنه دئيم، حمامدان چىخير.

چو خداندير اؤزومو ايتير ميشم.

آشپاز خانانين پنجره سی

الريمی سینکده صابینلا بیرام. اینایا باخیرام، باشیم آغاریب... نامازیم قالیر، گۆره سن «رحیمه» کریمه نه دئییه جک؟! دستاماز آلیرام، بیردن دیسکینیرم، دئییرم به کریم دالدان گلیب منسی قوجاقلایا. آما یوخدو. باشیمدا چرقد اولسا بو فیکیر لر باشیما گلمز. دای او گونلر سوووشوب، چو خداندير کریم دالیمجان گلیر. آشپاز خانانين پنجره سیندن باخیب گۆرر دیم گلیر، قاچیب قاپینین دالیندا گیزله نر دیم، قاپینی آچاندا دالدان آتیلار دیم اوستونه. بوینون قوجاقلار دیم. ایندی داهی آشپاز خانانين پنجره سی «سئلاب» آباخیر. اوچ ایلدی گل میشیک تبریزه. نمنه ائو وار بوردان گۆرسه نیر. قوی گۆروم قیزلار بو یون نه ایش گۆرور لر... ایکی قیز تاپمیشام، اوتاغین وسطینده اوینا یاردیلار، بو یون یوخدولار، چیراقلاریدا یانمیر. آشپاز خانادا یاتیرام. کریم بورا برقی بخاری قوروب. آیری اوتاق یوخدو. بؤیوک اوتاقدا اونلار ایکیسی یاتار. کریم اون بیر خبرینه باخار سونرا چیراقلاری گنجیردر. ایسته مه رم اوندان سونرایا فیکیرله شم. فیکریمی آرارام کنده. گننه عمه اولموشام. صابا گنده جهیم قارداش اوغلو مون یانینا. «کلثوم» پیس مریضله ییب، گرک یانیندا قلام. کریم کتده اوروج توتاردی؛ یایی دا- قیشی دا. گلدی تبریزه، الینه شیلانکی آلدی چمن سولادی. اوروج توتمادی. ائوه گیرنده انله بیل اؤزگه گیریر. نه سلام نه صاباح، فقط بیر قوری چای. رحیمه نین یانیندا. داهی اوزونه باخیب گولنمیرم. رحیمه ده منه گۆره اؤزو اولانمیر. بیلیرم! آرواد بوجور اولماز کی! بیر- بیریمیزه اؤزگه اولموشوق.

بۇيوك نەم دئىردى: «دەن يىرە بوغدا اكنده، بىر گون سونرا گنت زى نىن قىراغىندا سنده الينده بىر آزاك. بوغدانى گۇتورنده، گنت بوغداوى قات دەهوين بوغداسىنا، هر چۇرك ياپاندا اوندان بىر آزا اىشلت.» كرىمه هئىچ واقت دئمه ميشم، كىشى لىر بىلمزلىر، بىلسە لىر دە گلىب، مسخره انلرلىر. باشىمدا چىرقد يوخدو جانىم قىزىشىر. كرىم بو اوچ ايلده چىرقدىمى اكمامىشىدى. كتده نه واقت حامامدان چىخاردى باشىنا باغلار دىم. شايد داھى اىستەمىر اوشاغا فىكىر لىشە. بىلمىرم!

كتده بىلمە زىدىم نجور گرک بىر كىشىنى اۋپىم. گئجه ياتاندا اليمى اۋپردىم. اورە يىم كرىمى اىستە يىر. آزا قالىرام كرىمى چاغىرام. آما اولماز. بىلىرم، باشىما چىرقد باغلاسام هاوادان توشەرم. آيرى چىرقد آختار يىرام. بوخجالارىن بىرىن پالتارلارىن تۇكوب يىرە، چىرقد تاپىب، باشىما باغلا يىرام. رحىمە نىن سسى گلير، سانكى آغلا يىر، يامان- يوووز دئىر. آشپاز خانانىن قاپسى آچىلىر. رحىمە جومور منىم اوستومه، كرىم دالدىن گلير...

- من سنى گرک بوغام كۇپە يىن قىزى... سن كرىمه دئىبىسن اوروج توت؟! ھن!؟

قورخولارين ايچينده

قورخولارين ايچينده

بالاجا اوغلان الين سالميشدى جيريقي جورايينا، قوتدالاييردى. «عباس» باشين قووزاييب هر دن بالاجا اوغلانين جيريقي شالوارينا باخيردى، گننه گوزون تيكيردى فرشه. اوز اوشاقلارى گوزونون قاباغينا گليردى. بير قيز بير اوغلان بيرده ... «احد» چاي توتدو. عباس بيرين گوتدو قويدو قاباغينا. بالاجا اوغلان دوروب قند توتدو. هنج كيم دانيشميردى. عباسين ددهسى تسبيح چؤيوروردو. كيشيلرين بيرى سيغار چيخارتدى. عباس دام- دووارا باخدى. احد دئدى: «نمنه ايستيسن؟» عباس گوزلرينن سيغارى گورسه ديب دئدى: «پنجره.» سيغار چيخاردان دئدى: «دهليز قايسين آچيق قويون.» احد بالاجا اوغلانين بؤيرونه ويردى. بالاجا اوغلان گنتدى قاينى آچدى. ايسته بيردى گليب يئرئنده اوتورا گوردو سيغار چيخاردان ديزلرين آچيب اونون يئرئين

توتوبدو. باخدى دۇيرەبرە يئر يوخودو... كىشى لىر ھامىسى كىپ - كىپە
 اوتورموشدولار. ھىچ كىم بونا باخمىردى آياق اوستە قالىب. دەلىزده
 دايندى دووارا. باباسى يادينا توشدو. چىغىراندا مامانى سىنين اوستونه
 يوخودان دورموشدو، قاچىب گىر مىشدى قوجاغىنا، آغلامىشدى.
 آناسى تازا يادينا توشدو. قاچدى گىردى آشپاز خانايا. «آيدا» ياتمىشدى.
 مامانى سى يوخودو. سول طرفدن سو سسى ائشىتىدى. قاينى آچدى.
 سويون شىرپىلتىسى چوخالدى. بۇيوك زمىنى گرمكن وار ايدى، بىردە
 قاپى. مات شوشەدن بىر نفر گۇردو. «رقىه» نىن اللرى باشىندايدى. شامپو
 قورتولموشدو، رىكا وىرىدى. رقىه فىكىرلىشىردى باشىنىن توكو چوخالىب،
 گرگ وىردىرا. «جلىل» ين اليندن اوزون توك ساخلايانمازدى. ياپىشىب
 چكردى. اوچ - دۇرد توكون جلىلن اليندە گۇرنده باشلايىب آغلاردى:
 - نيه وىرىسان منى؟ نه ايش گۇرموشم...

- سس سالما، ايش من نمە دئسم اودو... كىشى گلدى ائوھ «بابكى»
 ياتىردا جاقسان، «آيدا» مدرسەدن چىخاندا گۇتوروب آپارا جام بىر بستى
 يئىن، شام وقتى گلە جك...
 - من او ايشى گۇرنمەرم...

- پوخ يئىرسن گۇرنمە سسن! كۆپەيىن قىزى... سن آروادسان... به من
 سنى نىنيه جاقام؟؟؟ كىشىنى يولا سال، ياخجى كۆتەيىن وار...
 رقىه چۇمبىلمە اوتورموشدو، اللرى ايله قىزارمىش اوزون توتوموشدو.
 نفس وئرىب، نفس آلمىشدى، دورموشدو آياغا: «من نه ناماز قىلىرام نه
 اوروج توتورام، آما بو ايشلىرى دە گۇرمەرم جلىل! ...»
 جلىلى ايتەلمىشدى دالى يا، مانتوسون چك مىشدى اەينيه.

- كۆپه يىن قىزى دئىرسن به سنى ائوه قوياجاقلار!؟ هانسى ائوه؟!
گننه قايىدا جاقسان بورا، اوندا من بىليرم سن!
جليل سيغار يانديردى. موبايلى چىخارديب زنگ آچدى.
- نجورسوز؟ ياشا... يوخ بويون اولمايا جاق... بىليرم... ائله بى آرواد
مريضله يىب...
رقيه آلا با چىخارديب بابكىن اليندن ياپيشدى ائودن چىخدى.
بابك پليس ماشىنى ايسته ييردى. رقيه نين اللرى تيره ييردى... كيفين
زيپين آچميشدى، چرشابى ديشيله ساخلا ميشدى... بير آز خيردا پول
وارايدى... بابكىن الين چكىميشدى...
- سنده دده وه اوخشاما... اينجىتمه منى... بير شى گورنده اوزوندىن
چىخيسان... گل گوروم.
حامامين قايسى دؤيولدى، رقيه قاينى آچدى، توكلىرى توكولموشدو
اوزونه، گوزلىرى گوروشموردو.
- قاچ بؤيوك نهنين يانينا منده گليرم، قاچ گوروم.
بابك حامامدان چىخدى. آيدا دورماميشدى. آروادلار اوبيرى
اوتاقدايدىلار؛ گتدى گيردى بؤيوك نهنين قوجاغينا. يئدى - سگگيز
آرواد وارايدى. بؤيوك نهنسى دانىشيردى:
- جليل بو اوشاق كى اولدى اوزون يىغشديرانمادى... باشلادى
دوراجناب اوستورماغا... ائوه آرواد گتدى، كيشى گتدى. منيم قىزيم او
كاره ده يير. هر گون كئفلى اولاردى. يازيق قىزيم نه چكدى!...
آروادلار بير - بيرينه باخيب پىچىلداشدىلار. بؤيوك نهنسى پنجرهدن
انشىيه باخيردى. گوزلىرى دولموشدو. الين بابكىن باشينا چكىردى. اوز

سۆزلىرى يادينا توشوردو: «قىزىم ائويوى داغيتما، جليل بير آز هاوالانىب،
قالىب - قالىب هاوادان توشر.»

- يوخ ننه من دەيشيلنمەرم... من آيرى آدام اولانمارم... من...
بۇيوك نهنى چاغير ديلار، بابك ايله گنتدى آشپاز خانايا؛ عباس گلدى
ايچرى، بابك گنديب يورقان دۇشك يوكونون داليسينا گيردى... بۇيوك
ننه عباس لارقىه يە دئدى: «سونرايا قويمايىن سوز قالسين»؛ آشپاز خانادان
چىخدى.

عباس نفس آلدى دئدى: «گلميشم تازا بير زندگانلىق باشلاياق؛
سيزدە- منده، ايكي يارالى آدامىق. بير- بير يىمىز يارامىزى اورتك...»
رقىه دئدى: «منىم سۆزوم يوخدو، آلاھا شوکور ايشين وار، مچيدە
گنديسن، دوز آدامسان... فقط بير سۆز...
عباس دئدى: «نمنه؟»

- او ايكي اوشاقلا ايشيم يوخ آما كرېمىن ساخلا ماغى...
رقىه سۆزون يئيىب باشين سالدى آشاغايا.
- نمنه دئىيسن؟ يانى من اوز اوشاغىمى ساخلا مايم؟! ... سن
آرودسان نجور بو سۆزو دئىيسن؟! كيشى اولسىدىن بير سۆز...
- باخگىنان... منىم ايكي اوشاغىم وار سىزىندە؛ آما منىم گوجوم
يوخ كرېمە، دۇرد اوشاقجان ايش اىستىر... من دەيشىلمكدن قورخوم
يوخ آما قورخورام... سۆزومو يئىرە...
- يوخ... من كرېمى آپارىب قويانمارام اىستىثنائى اوشاقلارين
يانىنا... اولماز... او منىم اوشاغىم دى...

عباس آشپاز خانادان چىخدى. بابك ننه سىنە باخىردى. رقىه چادرا

باشیندا دیزلرینه باخیردی. قره دامنی قویموردو قیچلاری گۆرسنه. بابك گنجه یاتدی. بیر ایل سوووشدو. سحر رقیه کیفین زیپین آچیب کیك یین سوت قویدو، باغلادی؛ اوزوندن اؤیدو یولا سالدی. مدرسه حیطینده قاچاندا شالوارین دیزی جیریلدی. سوتو ایچمه میشدی. گلدی ائوه. قاپی آچیق ایدی. گیردی ایچری. دایی لارین سسی گلیردی. دالاندان سوووشوب پیلله لری چیخدی، دؤندو ساغ طرفه، اوچ دایی سی حیطده ایدی، اودون سماوری یانیردی. رقیه باشین دالدان باغلایب، کۆلگه ده کوره یین وئر میشدی سیمان دوواری، آیاغیندا دمپایی یوخودو... «صمد» دئدی: «چوخ اوزانندی باجی، والله منده گرفتارام، سنه اون بنش میلیون وئرسك گنّیدب بیر یاخجی رهن توتا بیلسن، آلاها چوخ شوکور اوزون ایشلیییسن، باشیوی دولاندىرا بیلیسن، داھی نه واقئاجان بو یئر ورته لی قالاجاق؟»

هئچ کیم دانیشمیردی. رقیه بابكى گۆردو. چاغیردی: «بابك!»
بابك گلیب اوزون آتدی ننه سینین قوجاغینا. دایی لاری هره سی بیر سؤز دئییردی:

- اوغلان گل بیر گۆروش گۆرك.

- کۆپه ی اوغلو مدرسییه ده گنّیدر.

- ماشا... بؤیویوب...

رقیه بابکین دیزی نه باخدی، تیره دی، گۆزلی آخدی، یاواش دئدی:

«داھی شالوارین یوخدو.»

گۆز لری بابکین سینه سینده گیزلئدی... بیر آزدان دوروب چای تۆكدو...
قارداشلارینا دئدی: «بیر آی منه وقت وئرین اوزومه بیر یئر تاپیم، وسایلیمی

يىغىشىدىرىم گندىم.» صمد دئىدى: «اصلن نايران قالما، بىز كۆمك انلىرىك.»
 رقيه بابكە بىر قاردون وئرمىشىدى اويناتمالىلار يىغىسىن. بابك ماشين
 كارت لارىن يىغىردى، رقيه صندل اوستونە چىخىپ دووار ساھاتىن،
 تىك تابلوسون يىغىشىدىرىدى... آغلايىردى... دىل آلتى دئىيىردى: «گننە
 قورخورام... گننە قورخورام...»

ئىسان درىندە گىرمىردى. درىندىن آغزىندا ساخلادى. بابك رقيه نىن
 قوجاغىندا قاباقدا اوتورموشدو. توشدولر آشاغى. بابك درىندە باخدى،
 دىيى گۆرسنمىردى، ایلان كىمى بورولوب گتتمىشىدى اوستە. بىر - ايكى
 آرواد باشدان باخىردىلار. بىرىنىن قوجاغىندا اوشاق وار ايدى. درىندىن
 آغزى دوز ايدى، گتتىكىجە اوزو يوخارى اولوردو. بابكىن دايى لارى
 گلەمىشىدى كۆمەيە. وسايلى يىغدىلار ايچرى. بابك قاپىلارنىن آغزىندا
 دوروب باخىردى پىللە كانالار، قورتولموردو، گۆزوندىن ايتىردى. اوشاقلارا
 قاتىشىپ توپ اوينامىشىدى، ايكى قىز - دۇرد اوغلان، ھامىسىندان
 كىچىك ايدى. يامان دئىندە، باش تاپمىردى، ياواش - ياواش ۈزگەشىدى.
 اوشاقلار يىن ايچىندە اوزون اوغلان وار ايدى، «قاسىم» آدا. آتا - آناسىن
 سوروشموشدو. بىلمىشىدى بوشانىب نەسى، دئمىشىدى: «نەن دول دو
 اوندا... آدى نمنەدى؟» بابك دئمىشىدى: «رقيه.»

- دول رقيه.

«دول رقيه!» بىلمىردى نمنەدى، آما خوشو گلەمىردى...

بىر قوجاكىشى نىن درىندىن آغزىندا حىطى وار ايدى. كاسادا توت
 درىب گتتىمىشىدى، رقيه يە دئمىشىدى: «چوخ تكم، بوندان پىس بىر شئى
 يوخذو رقيه خانىم...»

رقیه قالمیشدی باخا - باخا، «بو منیم آدیمی هاردان بیلیر؟»
آرودالار ییغیشمیشدیلار پیلله کانلارین باشینا. دۇرد آرودا ایدی.
كۆلگه ده اوتورموشدولار. آرودالارین بیرى بابكى چاغیردی: «گئت
ننهوی چاغیر گل سین ائشیه دانیشاق.»
رقیه گلیب اوتورموشدو.

- دول آرودا گئجه نی نجور سو یو یور؟

باشلا ییب گولموشدولر، رقیه قیزارمیشدی، اودا باشلا ییب
گولموشدو. آرودالارین بیرى ساققیز چئینه ییردی. چادرا باشیندان
سوزموشدو. توكلری، سینه سی گۆرسه نیردی. ایکی جوان سیغار اللرینده
دورموشدولار دربندین آغزیندا هر دن دونوب آرودالارا باخیردیلار. بودا
اولارا ساققیز شیشیردیردی.

بابك گۆردی رقیه سحرلر اول اونو دبردیر، سونرا آیدانی. دربند
باشیندا سرویس گلردی آپاراردی، بابك ماشینین دالی شوشه سیندن
باخاردی کی ننه سی گئدیر خیاط لیغا.
ناهار اوستو بابك گئدیب ننه سین گتیردی.

رقیه نین دیشلری باشلادی تۆكولمه یه. اوست دیشلری
تۆكولنده بابکین اون دوققوز یاشی وار ایدی. «قویما دیش» ه
پول یوخو ییدو. بابك اون بیرى اوخویاندا درسى قویدو یتره
باشماقچی یانینا گتتدی. ایسته ییردی ننه سینده دیش قویدورا...
- ننه می گۆرسن اۆزووو ایتیررسن.

- یوخ اوجور ده بیر... دئیرم سن آروداسان بیزی ده گئچیندیر.
اوشاقلار شاققا چکیب گولوردولر. دئیردیم: «آرودا نیه اره گتتیسین

ايندى كى آيدا گنڭديب منده ياواش - ياواش او سۆز... سن تڭ نه ايش
 گۆره جكسن... چوخ سۆز دانىشاردى آما درده دهين سۆزو يوخودو.»
 همه شه بحث ائلينده باشيم آغرييار. ناھار اوستو اوزانمىشديم،
 دوردوم گۆردوم دووارداكى ساھات ايشله مير. دنڭيم حتمن باطرىسى
 قورتولوب گنڭديب باطرى آلدیم گنڭديم. باطرى سالدیم ساھات ايشله دى.
 دستمال ايله توزون سيلدیم ويردیم يئرینه... ياننداكى تابلودا تولو
 ايدى. گۆتدوم اونادا دستمال چكديم، داليسينا دستمال چكنده بير يازى
 گۆردوم، چتين او خونوردو: «گلديم دده - ننه مين سۆزو ايله. ده ييشيلدیم.
 ... بو تابلودان بو تقدیردن قورخا جاغام؟» بير شماره ده يازيلمىشدى:
 «يتميش ايكي ...»

اوتدوم يئره تابلونو قوجاقلادیم. بو تابلونون مندن چوخ عۆمرو وار...
 قورخورام ده ييشيلمكدن، بو تابلودان... نيه؟ يانى نمنه؟ بو سۆزلىرى ننه م
 يازيب. دنڭيم اۆزوندن سوروشارام سورا دنڭيم: من نمنه دنڭيم بيله سينه؟
 دنڭيم نمنه دن قورخوسان؟! نجور ده ييشيليسن؟
 فيكىرلشديم اۆزومه من ده ييشيلدیم گنڭديم باشماقچى يانينا مثلن!
 منده قورخوردوم... قورخوردوم ايشله مكدن... اوندا ننه مده قورخور...
 اوووف هئچ ياديمدا ده يير. ننه م بير سئرى ده ييشيليب بو تابلونو يازاندا،
 حتمن بو تابلونو دده م وئريب قيزليق وقتينده... شايد ننه مين قيزليغي
 بو تابلونان قورتولوب... اوندا نمنه دن قورخور ننه م؟ مندن؟ آيدادان؟
 آلاھه دان؟ اھه اۆتور بابا بير دول آرواد ديردا... دوروم گنڭديم... يوبانديم
 ايشيمدن...

منه آلابا چيخاتما!

منه آلابا چىخاتما!

اوتور موشدوم ائوده. مينجىقلار ايله اوينايرديم. يانى بير شئى تىكىرديم. سئويديم بالاجا اوشاغين بولوزو اولسون. اؤز-اؤزومه دئيرم: «يوسوف» قويمور اوشاغيميز اولسون. شايد سونرالار بير شئى توخويام آما ايندى اوشاغا بير شئى توخوماق وقتى ده بير. حئسابلايرام بئش آي دير گلميشم؛ نهم هر دن بير سوروشمادان قارنما باخير. يوسوف ايسته مير، خيالىم راحتدى. ايستينده گؤز لريم اوسته... گولورم. تيلفون زنگ چالير. ساھاتا باخيرام اون ايكى دير. گؤتورورم؛ سس يوخذو. «الو» دئيرم؛ گئنه سس يوخذو. بير آز قولاق آسيرام، هئچ سس گلدير. سونرا قطع اولور. فيكىرلشيرم: «كىمدى گؤره سن؟!» آدام تاپميرام اوتايدا، گوشى نى اليه وئرم منله دانىشسين يا موزا حيم اولسون. حتمن ايشتباھ اولوب. تيلفون تاز قونوب، دئيرم يا خجيدير مينجىق دان بونا بير اؤرتوك توخويام.

قەين نام قاپىنى آچىر. نەس-نەس وىرىر. قاپىنى دۇيمز.

- كىمىدى بالا؟

- نە دانىشمادى!

قىفە توتىموشدۇ مەنە. پوتا، آلچاق بوى، قورد وىرمىش يئرآمايا

اوخشويور. دندى: «نە دانىشمادى؟»

دندىم: «بىلمىم.»

ھەمەشە بىرى زنگ وىرسا چولاق قىچىن چكە- چكە اۋزون پىللە لردن
چىخاردار اوستە. ناوار- ناوار بىلىم بوردا نە خبر وار. يوسوف اۋزو بىلىردا
من فقط بىر ايل بو ائودە اوتورا جاغام. گرگ گندە ائو توتا. آشپاز خانايا
بوينون اوزالدىر، بىرنىن چكىر.

- ناھار قويوبسان؟

دنىرم يوخ آخشامدان بىر آز قالىر اونو يئە جە بىك. چىخىر گندىر.
راحتاتلاشسىرام. ائو گىرنە دنىرم بە لوتەم، ھەر يانىمى گۇرور. مىنجىقلارا
باخىرام. كاش بىر اوتاق مىنجىغىم اولايدى، اولارىن آراسىندا گىزلە نئىدىم.
آدام اينانمىر زامان گئچىب، ھاردايدىن؛ ھاراگلىسن؟! قورخورام
فىكىرلىشم. باشىمى مىنجىقلار ايلە، يوسوف ايلە قاتىرام... اوتورموشدوم
تېلفون گئە زنگ چالدى... گوشىنى گۇتدوم... الو... الو... چىغىردىم...
دانىش داا... سس يوخذو... قاپى آچىلدى...

- كىمىدى بالا؟

- بىلمىم نە.

- دونن دە بو واقت زنگ وىران وار ايدى؟

- دونن؟

اينانميرديم، بير گون سوووشوب... فيكرلشديم... ميه اولابيلر؟!
- سننم آي قيز؟ كيمدى بورا زنگ ويرير؟
حيرسلى - حيرسلى باخديم قئين انامين اوزونه... قويدو گئتدى...
هئساد يئمهديم... گننه تيلفون زنگ چالدى... ساھات اون ايكي ايدى...
اغلاديم... قئين انام گلدی اوسته... تيلفون چاليردى، اوزون يئتيريب
تيلفونا، گؤتوروب دانيشدى: «الو... سن كيمسن؟ ... الو دانيش دا
كۆپك اوغلو... بونون اري واردى... نيه زنگ ويريسان بورا؟!»
تيلفونو چيرپدى اوستونه...

- اغلاما، دئ گوروم كيمدى بو؟
گونلر نه تئز - تئز سوووشورلار، منيم خبريم يوخدو. دوروب گئديب
آشپازخانايا، دووارداكى تقويمين اوستونده بويونه قيرمیزی خط چكديم.
- گنجه يوسوفا دئيه جهيم آپارسين اؤتورسون ددن ائوينه... گرک بيلك
بو كيمدى بيزه زنگ ويرير... منيم اوغلوم گورنه بئ غئيرت اولوب كى
سنى گورمور...

قويدو گئتدى... دئديم به بو دونيادا تكم... هئچ كيم يوخدو...
زامان دا يوخدو... اؤز باشيما فيرلانيرام... كاغاز - خودكار گتديم... ائوه
باخديم... صابا آشپازخانانى تميزليه جهيم... اونون صاباحى باشيما
رنگ قوياجاغام... اونون صاباسى... اونون صاباسى... اوتورا جاغام آينا
قاباغيندا ناهاراجان... گوره سن كيم تيلفون ويرير... اوره ييم تپپيلديير...
گنجه يوسوف گلير... ننه سينه دئير: «ايندى گوره سن كيمين قوردو
وار... «نازگول» هئچ ائشيبه چيخميركى...» قئين انام دانيشير... يوسوف
دانيشير... دوداقلار دانيشير آما بير سؤز ائشيتميرم... ايچريمده بير شئى

تاپمىشام، اما بىلمىم نمنە دىر؟! يانى نمنە؟ اوندان آسلا نانا مىرام... منى
بىر يىرە چاتدىر مىر...

يوسوفلا اوزانمىشىق سقفة باخىرىق، دئىيرم: «يوسوف دونن ناھار نمنە
يئىدىك؟» جواب وئرمىر. دورورام گۆزلىر نە باخىرام، توكلرىم تۆكولوب
سىنە سىنە. دئىيرم سن اللە جواب وئر. باخىر گۆزلىرىمە. توكلرىمى
بار ماغىندا فىرلا دىر. دئىير: «اول قوی گۆروم شاما نمنە يئىشم.»
تئز دئىيرم: «يومورتا - بادىمجان.»

- ياخجى، ناھاردا... ماكارونى... صبحانە دە بللى دى... پنىر -
چۆرك... دونن شاما كاظم گىل يىزدئىدى، سوپون ايشملى ايدى...
- نوش جان

- ياخجى ناھارادا... نازگول ناھارى دا سن دى.
- يوسوف ھىرساد يادىما گل مىر. سن ياخجى سان.
- ھن يادىما توشدو... دولما يار پاغىندان اۆتور و گنتىم چىخدىم
چارراھا... توکانىم باغلى قالدى...
- آفرىن... دوز دئىيسن ناھارا دولما يئىدىك.

ايچىم گولدو... يوسوفون بوينوندان اۋپدوم... دوروب گنتىم
يىخچالین باشىنا... يوسوف منە باخىردى... يىخچالین قايسىن آچدىم،
يوسوف دئىدىم: «دونن دن بىر آز دولما يار پاغى قالير، يئىسن؟»
- پالتار گنى اھىنيو، سوپوقدو... نئىيرم دولما يار پاغىن... گە گىر
يات...

- سن يات مندە گل مىر.
كوره يىن منە سارى چئو يردى، سونرا قئىتدى: «نە دولما يار پاغىن

سؤیوسن؟»

گننه چوندو: - سحر دئیرسن، یوخوم گلیر.
یاتدی. یارپاقلار ایله تک قالدیم. آشپازخانادا اوتدوم یئره. بیر - بیر
یومورولویوب یئدیم. گولوردوم، هر یارپاق بییر آلابادیر، بارماقلارین
ییغاندا قارینسا، یوموروق اولولار. داهی سنه آلا با چیخاردانمیرلار،
اودوسان.

ساعات اون دور، ساهاتا تتر - تتر باخیرام، اوز باشینا قاباغا گنتمه سین.
قتین آنام قاپینی آچدی: «گنڈیرم آراییشگاها... دو سنده گل... قالدین
بوردا کیمله دانیشاجقسان؟»

گۆزلری ایله تیلفونو گۆرسه دیر... گئینیرم... دربندین اوز آشاغی سین
یئنیب خیوانا چیخیریق... توکاندا آرواد تیلفون ایله دانیشیر... بیزه باش
اهیر، قیزی قولچاق اوینادیر... اوتورورام صندلده... چرشابی باشیمدان
اوتورورم...

- حئیف کی چوخ اوزاغا گنڈیسن... بوردا باهم اولاییلردیک...
قیزلارین اوزوندن اؤپ... ساغ اولاسان... یاخجی «سمانه» گل دانیش...
«سارا» دی.

- خوش گلدیز... حاجی خانیم یاخجی سیز؟
- ساغ اول قیزیم... منیم باشیما بیر آز یئتیش باللا...
یادیم توشدو آشپازخانانی گرک تمیز لینیئدیم... نه فرق ائلیر!؟
دوننکی یئرمده دهیرم کی... ساهاتا باخیرام اون ایکی یه بیر شئی
قالمیر... قتین آنام آینادان باخیر منه، ساهاتا... آروادان سوروشورام سیز
نه واقتلار آچیق اولوسوز... توکانین کارتین وئیر...

- والله ايشلریم پیتلاشیب، بهداشتدان گیر وئریبلر، هله بیلیمیرم قویاجاقلار آچام یا یوخ؟ گلیمه میشدن قاباق زنگ ویرین، اولسام گلین... گولور... خوشوما گلیر منده اوزونه گولورم... گئدیریک ائوه... تېلفون زنگی حیطه گلیر. باخیرام قئین آنا ما. پیله لری آخسایا- آخسایا چیخیر. قاپینی آچاندا تېلفون قطع اولور... اوتورور تېلفونون یانیندا... «بالا گنج بیر لیوان سو وئر، بوغازیم بیچیلدی.»

- چای قویوم ننه؟

- یوخ گئدیرم آشاغییا، کیشی ویلچئرده قالیب... منیم باشیما داش توشسون... اوشاغیمین سؤزوینن گئدیب اؤزومه گلین گئدیم... ائی وای ائی وای...

- ننه من بیلیمیرم کیم زنگ ویریر... بیر سؤز دنمیرم سیزده اوستن گلنلیک ائله مییین، بوسؤزلر یانی نمنه... بسدی دای.

- دیلینده وار هله؟ هن؟ چلییینن اوقد ویررام ها ایاق اوسته دورانماسان! اوزوقیزار میشدی... فیشاری وار. دای دانیشمادیم... یوسوف آندا وئریب ساواشما یام... دورور گئدیر... گوشینی گؤتوروب یوسوفون توکانینا زنگ ویریرام... بیردانا شماره سالان تېلفون آل گئتیر... گؤروم بو کیمیدی ساهات اون ایکی ده زنگ ویریر!؟
- نیه قیشقیر یسان؟ یاخجی...

تېلفون زنگ چالدى. باخدیم ساهاتا قوخدوم... گئنه ساهات اون ایکی اولموشدو... شماره سی توشدو: ... ۶۳۷. گؤتدوم گوشینی... قاپی آچیلدی دایمدا... «شمارز توشوب... دانیشماساز وئرجام کلانتری ده سیزی جیرالار... نیه بوانوه سؤز سالیب سیز؟ سیز کیمسیز؟ هن؟... الو...»

تيلفون قطع اولدو... داليمدا بير نفر نفس - نفس ويريردى...
شمارهنى توتدوم... ايكي بوق چالدى بير ارواد گوتدو... «نيه بو ائوه زنگ
ويريسان؟ هن؟ دورد گوندو بو ائوه نيه زنگ ويريسيز؟»

دورد گوندو!؟ يانى دورد گون سوووشوب!؟ ارواد دئير: «ايشتابه
توتوبسوز... تيلفونا الين ويران يوخدو... ايكي قيزيم وار اونلاردا
مدرسه ده ديلر... ائوده اولسئيدى او كيچيك، گنه بير سؤز...
بيز زنگ وير ماميشيق...» تيلفونو قويورام اوستونه... قئين انا
چليينه داينيب ائوين اورتاسيندا... گؤزليله منى سؤكور...
سحر يوسف چؤمبلمته داينيب دوورا سيغار چكير... ايشه
گئتمه ييب... هر دن منه باخير...

يوسفدان سوروشورام ۶۳۷ هارا اولور؟... دئير بيلميرم بويوك
شركتلري گؤرموشم اوللري ۶۳۷ دى، تهران يولو... او طرفدى...
اليه گون چيخان طرفين گؤرسهدير... ساھات اون ايكي اولوب...
تيلفون زنگ چالير... يوسف دوروب تيلفونو گؤتورور...
- الو... الو... دانش دأ ائششك اوغلو ائششك دانش دأ... ديليو
قويوسان دهيمه جه يئريوه... الو...

قطع اولدو... يوسف شمارهنى يازير كاغازا، زنگ ويرير... كيشى
سسى گلير... يوسف قاتير يامانا... آغزين سو يو توكولور فرشين
اوستونه، بير قره گول فرشين ايچندن بؤيويور جومور اوستومه...
- مندن قاباق بير ائلچين وار ايدى... بو هماندى؟
تيلفونو گؤرسهدير... اوزوم قيزاريب... باخيرام قره گوله دئيرم:
«دانشماغيوى باشار... كيمينن دانشيسان؟»

قرە گول تىكانلارین منە باتىرىر...

تېلفون زنگ چالیر، اوز-گۆزوم قىزاریب، ساھاتا باخیرام
اون ایکی دى... منى كىم ازىب بوجور؟ گودورم قىن انام گلسىن
گۆتورسون، گلمیر... بویون نىچە گون اولوب؟ هىچ زاد بىلمیرم. فقط
ساھات اون ایکی نى تانىمیشام. او منى اویالدىر. بىر دىقیه جن سس
سىز لىك اوندان سونرا گننه بو دونیا باشلانیر. شماره نى توتورام. یالواریرام
آروادا؛ ائویم داغیلیر... اونوندا سسى تىتره ییر. دئیرم: «ئو یزین آدرسىن
وئرىن...» وئرىز: «(كرگه.. قهوه خانانین یانى، گۆى قاپى، پىلاكى
یوخدو.» آرایىشگاه کارتینین دالیسىندا یازیرام. سوروشورام: «تېلفونوز
نجوردى؟» دئیر: «باش تا پىرام دىجىتالى دیر ساوادیم یوخدو كى...
كىشى سىمساردان آلیب گىرىب...»

پوللاریمی ساییرام. آینادا اوزومه باخیرام. ائودن چىخیرام. قىن انامین
سى گلىر: «موتوروف هارا گندىسن؟»

بىر تېلفون آلیرام، تاكسى توتوب آدرسى گۆرسه دیرم... یوسف
اوتایدان قاچا-قاچا گلىر. حتمن قىن انام زنگ ویریب. حىسابا قویمورام.
اۈز- اۈزومه دئیرم: «نيه بو ایشى گۆرورم؟» یوسف دان اۈتور ده ییر...
اوز- گۆزوم یادیما توشور... چرشابى چكىرم گلىر گۆزلىمه... باخیرام
الیمده كى كارتا... شماره سى بیزیم ائودى. یوخ، بونون آخیر شماره سى
فرق ائلیر. بىلمیرم هاردا یام. قهوه خانادا قوجا كىشى لر چای ایچیرلر.
توستودو. تاكسى گندیر قباغا. قىچلاریم تىتره ییر. گۆى قاپى آختاریرام.
قویونلار تازا سووشوب. پئىنین ایسى دولوب ایچیمه. اوره ییم بولانیر.
گۆى قاپى یوخدو آما بىر آچىق قاپى وار. شو فئر گندىب باشینی ایچرى

آپاریب قاپنین رنگینه باخدی. دندی بورادیر. ماشیندان توشدوم گتدیم ایچری. بیر آرواد حیطه گلدی: «کیمینن ایشیز وار؟» دندیم: «منم...» دای دئمه دیم هاردان گلمیشم. بیر دیقه سس سیزلیک دولدو جانیم. دوداقلاریم تیره دی. چرشابین آلتیندان تیلفونو چیخاتدیم. آروادین قاشلاری دیکلدی. دندیم: «نولار بو تیلفونو ایشله ده سیز؟»

آرواد ناراحت ایدی. گلدی یاپیشدی قولومدان: «والله کیشی یه دئمیشم گندیب مخبراتدان آدام گتیریب سیملریمیزین ایشکالی یوخدو. من نئینرم دیجیتالی نی. بونو سالارام. گل اوبیرسین وئریم آپار اصلا.» دندیم: «بوخ ایسته میرم.»

سوروشدوم: «سیز «زینب» خانیمی تانیرسیز؟»

- هانکی زینب؟

- آرایشگاهی اولان.

- هن، سیز اونو هاردان تانیرسیز؟

- باشیمیزا او یئتیشر...

- من زینین بالدیزی یام، شماره توتانمارام، فیزلار زنگ ویرارلار، شاید بیر سئری ایشتبه توتوبلار. تیلفون یادیندا ساخلاب، بیلیم کی! ... دئیرلر بو دیجیتالی لار آدامیدا گؤرسه دیرلر، همه شه چرقد باشیمدا تیلفون گؤتوررم.

- من گرک گندم.

قاپیدان چیخدیم. یوسف گوزومه گلیر. دیره بین دالیسیندا گیزله نیب... گولورم داهی قورتولدو... هله تاپدیغیم شئی ایچریمده فیرلانیر، آما یاخینلاشمیشام.

يوسوفا باخمادان گئديرم ائوه. قئين انام اوتوروب حيطده... منى
گۆرور. الين چلييندن گۆتورور منە آلابا چيخاردير.

- آلابا... حئييف اوغلوما... زنگ ويردى دئدى هارا گنديسن... قوى
گلسين اۋزو حق حسايوآ يئتيشر...

سسين انشيدنميرديم...

معلم منە دئدى: «اوخو...» يازميشدى: «ايكى يوز اون بئش...»
اوخويانماديم... منە آلابا چيخارتدى... اوشاقلار گولدولر... من
اغلاديم... گۆزلىرىمى يومدموم قاچديم دەيديم قاپى يا... قيزلار گننه
گولدولر... سسلرى توشوب باشيما...

دئيرم: «منە آلابا چيخاتما...» گۆزلىرىم بير يئرى گۆرمور... پيله لرى
ايكى بير چيخيرام اوسته... دامدان اۋزومو اتيرام يئره...

بوينومون آغرىسى ايله گۆزلىرىمى آچيرام. اوزانميشام. آتام باشيمين
اوستوندهدير. دئيرم: «ايكى يوز اون بئش...» سسليم چيخمير. آتام
اوزومدن اوپور. ساھات گۆره سن نچە اولوب؟

اوگون آتام گلدی آپاردی منى... ايكى يوز اون بئشى باشارماديغيم
گون... باشيم شيشميشدى.

آتامين گۆزلىرىنە دئيرم: «بير شئى اولمويوب كى دوزله جهيم...»
ائشيكدن ھای قوپور...

- سنين شالوارو چيخاردا جاغام... گۆرمنيم باجيمي نه گونه
قويوسان. نيه گليسن بورا؟

يوسوفون سسى گلير: «نازگول منله دانيش... باخ تيلفونو گتير ميشم...»
قره تيلفونو... باخ سالميشام پيريزه بوردا! نازگول! ساھات اون ايكى ده گل

دانشاق نازگول! سس گلمیہ جک کی! نازگول!..»
سسیندن بللی ایدی اوز-گوزو یاشلانیب. آغلایا- آغلایا دانشیردی.
سahات اون ایکی اولسا گرک گندم بیر نقاشی چکم...